

DOMOLJUB

Izhaja vsak četrtak. Cena mu je 8 K na leto. (Za Nemčijo 4 K, za Ameriko in drugo tuje države 6 K). — Posamezne številke se prodajajo po 10 vinarjev.

S prilogami:
Naš kmečki dom, Društvenik, Naša gospodinja

Spisi in dopisi se pošiljajo: Uredništvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica. Naročnina, reklamacije in inserati pa: Upravištvu „Domoljuba“, Ljubljana, Kopitarjeva ulica.

Štev. 11.

V Ljubljani, dne 14. marca 1912.

Leto XXV.

Dvestoletnica slovensko-hrvaške edinosti.

Bilo je leta 1712. Takrat je vladal v naših deželah cesar Karol VI. Šlo je za to, kdo bo njegov naslednik. Sam se ni imel otrok, moških upravičencev pa tudi ni bilo. Treba je bilo nasledstvo urediti, ker taka reč, če ni urejena, po obilnih izkušnjah rodi veliko preprirov in bojov.

Prvi so se oglasili Hrvatje. Dne 12. marca 1712. je sklenil hrvaški deželni zbor: Če ni moških naslednikov, ima pravico vladati na Hrvaškem tudi ženska iz habsburške rodovine, in sicer tedaj, če ima poleg Avstrije v svoji lasti tudi Kranjsko, Koroško in Štajersko. Kasneje so pravico ženski potomki do prestola priznali tudi na Ogrskem. L. 1717. je dobil cesar Karol VI. hčerko Marijo Terezijo, ki je na podlagi imenovane pravice po smrti svojega očeta zavladovala.

Preteklo soboto je bilo 200 let, odkar so zastopniki hrvaškega naroda storili imenovani sklep, čegar spomin je tako važen, da ga z veseljem obnavlja tudi slovensko ljudstvo. Njegov pomen kažejo te-le reči:

1. Hrvaški deželni zbor je v najvažnejšem vprašanju, kdo bodi zakoniti vladar na Hrvaškem, sklepal leta 1712. popolnoma samostojno, po svoji lastni volji, popolnoma neodvisno od ogrskega deželnega zbora. To jasno priča o samostojnosti in neodvisnosti Hrvaške. Po ogrskem nasilju, po popustljivosti avstrijskih vlad in po nemarni kratkoavidičnosti Hrvatov je pa prišlo tako daleč, da danes bana na Hrvaškem imenuje vladar na predlog ogrskega ministrskega predsednika, da Hrvaška ne more v svojem deželnem zboru določiti davkov, marveč jih ji nalagajo Ogrji,

da so vse pošte in železnice v ogrski oblasti, in da ima potemtakem hrvaški deželni zbor v mnogih ozirih manj pravic, nego naši deželni zbori. Ogrska nasilnost ne pozna nobenih mej. Po postavi bi se moral sklicati deželni zbor vsaj vsako leto po enkrat, in bi moral zborovati vsaj po tri mesece. Zadnja leta se je pa večinoma skliceval samo za to, da se je takoj odgodil ali razpuštil. Zadnji izvoljeni zbor je bil pa celo prej razpuščen, preden se je sploh sesel. V »Domoljubu« smo že opisali, kaj se vse godi pod feldvebeljnom Cuvajem, ki je zdaj za bana na Hrvaškem. Kje je danes hrvaška samostojnost? Pod Turkom ni bilo Hrvatom kaj gorje, nego pod maž. jarmom in pod hlapeci maž. okrutnikov. Edino pravaška stranka brani res stanovitno hrvaške pravice. Ljudstvo je v ogromni večini na njeni strani in zato trdno upamo, da pride tudi za Madjare dan plačila, ki bo obenem dal Hrvatom in nam svobodno domovino.

2. Pravimo: Hrvatom in nam! Iz sklepa hrvaškega zbora, ki smo ga prej navedli, vidimo namreč, da so zastopniki hrvaškega ljudstva pred 200 leti zahtevali, da se ne sme pretrgati notranja, dejanjska, v enem vladarju na zunaj vidna zveza med hrvaškimi in slovenskimi deželami. Le tisti habsburški vladar sme vladati na Hrvaškem, ki je obenem vladar na Kranjskem, Koroškem in Štajerskem. O Ogrski ni v tem sklepu nobene besede. Hrv. zastopniki so ob svojem sklepu gledali preko Sotle in so tam videli brate, od katerih naj bi se nikoli ne ločili. S svojim sklepom so povedali, da se razteza naša domovina do Triglava in dalje. En vladar mora vladati Hrvatom in Slovencem, ker so pravzaprav eno ljudstvo in imajo eno skupno domovino. O Dalmaciji in o Istri niso govorili hrvaški

velmožje, ker sta skoraj cela Dalmacija in velik del Istre spadala pod Benečijo, in ker je Kranjska takrat segala do Reke in preko Trsta do Pazina.

Danes, ko je dvesto let prešlo od pomenljivega sklepa, se zavedamo oboji, Slovenci in Hrvatje, tem živejše, da kri ni voda, da po vseh pravicah spadamo skupaj, da vsi trpimo, če en del našega naroda trpi, in da moramo torej vzajemno pripravljati tla za skupno, svobodno domovino.

3. Sklep hrvaškega zbora pa priča tudi neomajno zvestobo do habsburške rodbine. Vladarski kroni je v čast in slavo; podlaga je moči in veljavi avstrijske države. Zvesti cesarju so ostali v najhujših izkušnjah naši pradedje, zvesti ostanemo tudi mi. Naša domovina se more razviti samo v avstrijski državi pod prejasno habsburško rodbino. Tudi to nam je ob dvestoletnici, ki ji je pisan v spomin ta članek, popolnoma jasno in trdno.

Naši poslanci so delali na Dunaju v prepričanju vsega slovenskega ljudstva, ko so v državni zbornici zahtevali po dr. Kreku, Spinčiču in dr. Dulibiču od ministrskega predsednika, naj uporabi vsa sredstva, da se uredi neznosne razmere na Hrvaškem, in ko so dne 8. t. m. v imenu vsega hrvaško-slovenskega kluba po dr. Dulibiču podali slovesno izjavo v spomin pomenljive dvestoletnice.

Bilo je teh dvesto let mnogo žalostnih dni za naše ljudstvo, pa tudi za našo državo. Zdelo se je večkrat, da vse propade. Nas so si že razdelili Nemci, Lahi in Mdjari. Pa vse zastoj! Živa moč vernega, pridnega, značajnega ljudstva je prestala najhujše napade. Niso nas ugonobili, niso nam izbrisali naših ciljev. Nismo jih še dosegli, toda vztrajno gremo za njimi. Umreti se nam kratkomalo neče. Živeti hočemo!

Političen pregled

DRŽAVNI ZBOR.

Dva meseca je počival državni zbor in z njim premnogi poslanci, kajti malokje so delovali deželni zbori tako pridno kakor kranjski. Obstrukcije so v večini dežel ovirale redno delo. Dne 5. marca pa so zopet stopili skupaj državni poslanci, da rešijo pred vsem tri stvari, ki belijo glave našim vladam, namreč nove davke, ki smo zadnjič o njih poročali, novo brambno predlogo in laško fakulteto. To so tri točke, ki si zna vlada ob njih izkopati grob, če ne bo do skrajnosti previdna.

Draginjska razprava.

Kakor mora leži na avstrijskem parlamentu vedna draginjska sleparija. Večini poslancev se stvar že stedi, posebno ker soc. demokratje to vedno prinašajo na dnevni red samo iz hujškarskih namenov in pa ker vlada noče tam podrezati, kjer bi lahko — pri kartelih. Mogočni fabrikantje in drugi mogotci se združijo in nastavljajo ubogemu ljudstvu cene, kakor je primerno njihovemu žepu, na primer pri sladkorju in špiritu. Tem pijavkam bi mogla le vlada stopiti na prste, če bi sprejela zakon o nadzorstvu kartelov. Naš dr. Krek je v kartelnem pododseku draginjskega odseka že davno izdelal načrt takega zakona, ki bi temeljito pokazal tem izkoriščevalcem, kaj so dolžni človeški družbi, a naša vlada stoji tako pod vplivom raznih kapitalistov, bogatih fabrikantov, da ne upa geniti. Sklicala je na Dunaj neko enketo (raziskavanje), ki naj bi določila, kako škodijo karteli, sklicala pa samo zato, da vse zavleče in spravi s pravega tira. Zaradi teh neznosnih razmer je veliko poslancev kar zapustilo zbornico, ko je predsednik otvoril razpravo o predlogih draginjskega odseka.

Dnevni red.

Kakor vedno, hočejo tudi tukaj stranke in vlada, vsak svoje najprej dobiti. Vlada hoče, da se brž obravnava brambna predloga, Poljaki in Čehi zopet, da se reši dolgotrajno prepiranje o kanalih. Iz teh nasprotnih mnenj je zrastle tale dnevni red: Najprej se rešidraginja, potem prvo branje brambne predloge, nato poročilo legitimacijskega odseka in na četrtem mestu so kanali ali pa predloga o »vojnem koru«.

Naši poslanci

so takoj posegli v delo državnega zbora. Najprej je dr. Šusteršič v finančnem odseku odločno nastopil proti želji nemških liberalcev, da bi se naložilo enak davek kakor na žganje in pivo tudi na vino. Kot zastopniki naših vinorodnih dežel v tako nespametno davčno reformo naši poslanci nikdar ne bodo pritrdili. Pri teh izvajanjih so ga podpirali nemški krščanski socialci.

Za vinogradnike je nastopil tudi poslanec Jarc z nujnim predlogom, da se tudi tistim vinogradnikom da podpora, ki so trpeli vsled toče na Belokranjskem, pa ne stanujejo v občinah Radovica in Drašiči. Drug predlog je stavil isti poslanec radi škode, ki so jo trpeli živinorejci radi kuge na gobcu in parkljih.

Nastopili so zastopniki Slovensko-hrvaškega kluba tudi z ozirom na razmere na Ogrskem in Hrvaškem. Kot sosedje Mažarov ne moremo mirno gledati, kako ti samogoltni trgajo našo državo in slabe našo skupno moč. Poročali smo že zadnjič o čudnih ogrskih homatijah in spletkah, s katerimi hočejo Madžari oslepariti cesarja za pravico, da sme samo on sklicevati vojsko, kadar če in kadar jo potrebuje. Če bi to pravico dobili Madžari, bi lahko kar naenkrat prišlo pri kakih zapletljajih, da bi Madžari ne dali vojakov za vojsko. Kam pridemo s tem, vsak razume. In ker tega ne moremo mirno gledati, so vložili naši poslanci, katerim so sledili tudi krščanski nemški poslanci, na ministrskega predsednika vprašanje, kako misli varovati avstrijske koristi proti Ogrom. Ministrski predsednik je v zadregi odgovoril, da hoče varovati z vsemi močmi naše koristi, da pa ne more natančnejšega povedati, ker se z Madžari vrše pogajanja.

VOLITEV PREDSEDSTVA V NEMŠKEM DRŽAVNEM ZBORU.

Dne 8. marca se je vršila v nemškem državnem zboru končna volitev predsednika in dveh podpredsednikov. Pri volitvi predsednika je bilo oddanih 383 glasov; Kaempf (liberalna ljudska stranka) je dobil 192 glasov, Spahn (centrum) pa 187 glasov. Izvoljen je torej Kaempf. Mož je že od leta 1880. prostožidar in član framazonske lože. Nato se je volil prvi podpredsednik; oddanih je bilo 389 glasov. Paasche (narodni liberalci) je dobil 197 glasov, Scheidemann (socialni demokrat) je pa dobil 155 glasov. Izvoljen je Paasche. Pri volitvi drugega podpredsednika je bilo oddanih 378 listkov; od teh je dobil Dove (liberalna ljudska stranka) 209 glasov, Scheidemann pa 107 glasov. Ti gospodje so torej poklicani, da bodo vodili krmilo v nemškem državnem zboru. Centrum se je temu nehvaležnemu poslu odtegnil, zdli se pa, da bo tudi liberalcem precej slaba predla, ravno ker imajo katoličani čisto proste roke.

VOJNA.

V listu »Il Matino« je povedal neki laški politik vladi nekaj silno grenkih resnic. Mož piše: Nikar se ne dajamo ljudem v zasmeh s tem, da delamo iz komarjev slone. Italija je hotela veliko in slavno vojno, namesto tega pa mora z neskončno potrpežljivostjo doprinesati težke žrtve. Italija mora vedno bolj opuščati misel, da bi Turčijo kje drugje prijela kakor v Tripolisu, in še tukaj si ni izvojevala take zmagovalne bitke, na podlagi katere bi lahko tuje vlasti prisilile Turčijo k miru. Ministr-

stvo je sedaj prisiljeno oprijeti se načrta generala Caneva, ki pravi, da se v notranjosti Tripolisa ne da nič doseči. Italija naj zavzame obrežje in ga utrdi, počasi se bodo Arabci že sprijaznili s tujimi gospodarji.

Poročila o pogajanjih in posredovanju še ne potihnejo, vendar se kaj gotovega še ne ve. Tudi misli o napadu na Carigrad Lahi še niso opustili. Prihodnji tedni nam prinesejo morda večjih zanimivosti.

ANGLEŠKI ŠTRAJK.

Kljub pogajanjem in posredovanju vlade ne preneha štrajk. Delavci in delodajalci se ne morejo zediniti. Posebno načelo neke najmanjše plače za vse brez izjeme je oreh, ki ga delodajalci ne morejo in ne marajo zgrižiti. V London prihajajo od vseh strani poročila, kako zapirajo tovarne, ker manjka premoga. Vlakovi vozi že 2000 manj, parniki se vedno bolj ustavljajo. Posledice štrajka, ki se ga udeležuje 450.000 premogarjev, so že splošno občutljive. Tudi na evropski celini se je začelo med premogokopi gibanje za štrajk, da tako pomagajo svojim tovarišem na Angleškem. Bati se je, da se premog povsod podraži. Da se temu izognemo, je dr. Krek vložil v drž. zboru na celo ministrstvo interpelacijo, naj prepove izvoz premoga na Angleško in v Belgijo.

Kranjski deželni zbor.

Sklep se je dne 13. februarja.

Po govoru dr. Lampeta so govorili še nekateri drugi poslanci in je končno poročeval dr. Krek še povedal vsakemu, kar mu gre. Nato se je začela podrobna debata o proračunu, pri kateri je bila zanimiva

debata o orožništvu.

K besedi se je oglasil

Hladnik.

V poglavju III. se nahaja znesek 58.500 K za nastanitev orožništva. Dežela za orožništvo leto za letom veliko izdaja. Zato sme pač dežela zahtevati, da orožništvo svojo službo nepristransko in pravično izvršuje. Povdarja, da nikakor ne misli vsega orožništva. Hoče se omejiti na Dolenjsko in na slučaje, ki so mu dobro znani. Res je, da nemajhen del orožništva, zlasti pa na Dolenjskem, skrajno pristransko in krivično postopa proti pristavcem S. L. S. V Cerkljah na Dolenjskem so lani nekateri liberalni fantalini pri Domu razbili okna in na streho obesili sramotilno cunjico. Orožnikom se je stvar naznanila, a orožniki zadeve niti preiskati niso hoteli. Ko pa je nek visokošolec v tem Domu priporočal, naj ljudje kupujejo blago v korist »Slovenski Straži« in ga je šel nek liberalni trgovec naznaniti, čes, da se s tem zoper njega, ki predmetov v korist »Slovenski Straži« noče imeti, oznanja bojkot, so orožniki uvedli velikansko preiskavo. V Mokronogu je S. L. S. ob priliki občinskih volitev izdala letake. Orožniki so uvedli veliko preiskavo, žugali ljudem celo z aretacijo, za kar v tem slučaju nikakor niso upravičeni, in ko so prišli k nekemu našemu možu in ga izpraševali, kdo je letake S. L. S. raznašal, jim je ta mož odgovoril: Tega ne vem, vem pa, kdo je Ribnikarjeve letake raznašal! In kaj so naredili orožniki? Obrnili so se in niso hoteli nič slišati! V Trebeljnem sta prišla k občinskim volitvam dva nedoletna kolesarja iz Mokronoga in sta nemir delala. Ko so pa ljudje

zahtevali, da se odstraniti, je orožnik, dasi pravi § 93, orožniške instrukcije, da se morajo glavni povzročitelji nemirov odstraniti, vzela ta dva nemirneža pod varstvo, in dva naša, ki sta odstranitev zahtevala, sta bila zaprta, eden pa je veliko globo plačal. V Krškem je orožnik moža, ki je orožnika opozoril, da se v isti hiši, kjer so se volitve vršile, nahaja agitacijski lokal liberalne stranke, grdo nahrulil in potem moža ni pustil k okrajnemu glavarju, da bi se pri njem pritožil. V Veliki Dolini je orožnik o javnem shodu S. L. S., ki je bil pravilno napovedan in se je ob napovedanem času vršil, na okrajno glavarstvo napačno poročal, da se je shod vršil ob nenapovedanem času. Orožništvo je nadalje poklicano, da vzgledno vpliva. Zgodil se pa, da nekateri orožniki celo v službi hodijo v gostilno in čestokrat jih občinski sluga dobi ob policijski uri, da popivajo. Kako naj se spričo tega varuje red? Najodločneje pa treba povzdigniti svoj glas proti temu, da imajo orožniki tako velik vpliv glede gostilniških koncesij. Naj reče občinski odbor, kar hoče, tisti dobi gostilno, za katerega se izreče orožnik! V V. Dolini pristaš S. L. S. gostilne ni dobil, ker so orožniki prijatelji liberalne gostilničarja. Na Čatežu pa, kjer je bilo že pet gostiln, jo je še šesti dobil, ker je liberalec. Ne morem tudi molčati o npravnosti. Instrukcija prepoveduje orožnikom pohajanje v zloglasne lokale in občevanje z zloglasnimi osebami. Ne bom tu več drugega naglašal, kot to, da je na cerkev sv. Petra v Gorenjem Mokronogu orožnik s kredo napisal: »Es lebe die freie Liebe!« Živela prosta ljubezen in se še podpisal. Instrukcija zapoveduje orožnikom nadalje strogo molčečnost. 26. decembra l. l. so v St. Lovrencu trije fantalini napadli cerkovnika. Župnik je to naznanil okrajnemu glavarstvu, ki je odredilo preiskavo. Orožnik pa, ki je dotično stvar preiskoval, je šel k ljudem, ki so bili v preiskavi, in jim rekel: Vaš župnik vas je ovadil, da ste v cerkvi puščico okradli! Torej se je zraven še zlagal! Glavarstva o vseh stvareh poizvedujejo le potom orožništva. Če kje ljudje za vodovod prosijo, vprašajo orožnike, če je potreben, ravnotako, koliko škoda je kje povzročil požar in, kar je treba najodločneje grajati, orožnikom se poverja naloga, da poročajo, je li v kakem kraju res beda ali ne. Tako je šel nek stražmošter od hiše do hiše in tako-le poizvedoval o bedi: »No, kje je pa kak človek, ki bo lakote umrl?« V St. Lovrencu so se pritožili nekateri nagajivci, da odpadki iz mlekarne onesnažujejo vodo. Prišel je mlekarški nadzornik iz Ljubljane, prišel je strokovnjak z Dunaja, prišel je strokovnjak z Gradca, vsi so izjavili, da se voda ne onesnažuje. No, in liberalci so se pritožili na okrajno glavarstvo in zdaj je poslalo okrajno glavarstvo orožnike to zadevo preiskavat. V dokaz, kako so nekateri orožniki predrzni in sirovi, navajam nadalje le to: Lani so liberalci namazali cerkev v Leskovcu z katanom. »Narod« je nato pisal, da sta to storila župnik in kaplan. In glej, orožnik je zapisal v ovadbo (seveda nemško): Nazadnje ni izključeno, da je onesnaženje cerkve ukazalo cerkveno predstojništvo. Ta sistem je zakrivil baron Hein, ta sistem pa se mora zlomiti, če ne, izjavljam, da za proračunske postavke drugo leto ne bomo več pod nobenim pogojem glasovali! (Veliko odobravanje in ploskanje.)

Deželni predsednik ekselencija baron Schwarz izjavi, da z vsjo odločnostjo zavrača nezahvalne napade poslanca Hladnika na orožništvo. Poslanec Hladnik bi bil moral te napade dokazati (Hladnik: Tu imam dokaz!), kar je pa povedal, sloni le na govoricah pristranskih ljudi. To ne gre, da ljudje, namesto da bi se obračali na pristojno oblast, gredo k poslancem, da ti pod varstvom imunite ne napadajo cel stan. Kako naj jaz to ovržem? Niso mi znane osebe, ki so kot priče. Na dan z imeni! (Hladnik: Vam jih dam vse lahko na razpolago!) Obžaluje, da se je v zbornici napadel stan, ki le svojo službo vestno izpolnjuje.

Ko sta še poslanca Jarc in Pegan z nekaterimi podrobnimi slučajmi podprla trditve poslanca Hladnika, si je ta odločno zavaroval pravico, da kot ljudski zastopnik v zbornici obrazloži pritožbe ljudstva. Ljudstvo se boji orožnikom nastopiti, ker ima potem velike sitnosti in opravke s sodnijo. Zato mora pa to

poslanec storiti. Za vse trditve pa ima na razpolago dokaze. Nato je bila ta postavka sprejeta.

Po vrsti so bile potem sprejete različne postavke, med katerimi omenjamo:

Jarc predlaga, da se vlada pozivlja, da uredi v žumberaškem in marindolskem okraju živinski promet tako, da se varujejo pravice kranjske dežele.

Nadalje predlaga, da se vlada pozivlja, da v okrajih Vinica, Vrh, Dragatuš in v Adlešičih zaprtijo razveljavljeno, ker je živinska kuga ondi že ponehala.

Piber stavi sledečo resolucijo: Deželnemu odboru se naroča, da z ozirom na nujnost in važnost gorjanskega, oziroma blejskega vodovoda čimprej izposluje državni prispevek v najvišje mogoči izmeri ter skuša doseči, da bo mogoče še letos z delom začet.

Dr. Lampe predlaga: Za pospeševanje živinoreje, za katero je 4000 K že določenih, se ustavi še 80.000 K.

Demšar stavi resolucijo, naj se deželnemu odboru naroči, da regulacijo Sore nadzoruje.

Perharc predlaga, da se deželnemu odboru naroči, naj v zvezi s komisijo za agrarne operacije razmotriva, kako bi se proračunanje stroškov za agrarne operacije reformiralo, da bodo stroški enakomerni.

Isti predlaga, naj deželni odbor preskrbi, da se reformira po enakih načelih tudi zaračunavanje stroškov za komisije.

Košak priporoča, da se dela pri grosulpejskem vodovodu pospeše.

Bartol predlaga, naj deželni odbor letošnjo pomlad s posebno energijo podpira pokončevanje broščev.

Isti predlaga, da se vlada pozivlja, da izposluje pri centralni vladi hitrejšo poslovanje v zadevah podpora za nakupovanje z družinami pašnikov ter hitro rešitev prošelj za melioracijska dela na zadružnih pašnikih.

Isti predlaga, naj deželni odbor proučuje, kako bi se povzdignila v ribniški dolini domača obrt za izdelovanje »suhe robe«.

Ravnikar predlaga, da se deželnemu odboru naroča, naj že letos vse potrebno ukrene glede uravnave Reke; poslanec Jarc predlaga resolucijo, naj deželni odbor proučuje, kako bi se v Beli Krajini v pospeševanje domače ženske obrti ustanovila po zgledu »Arbeitschule« pri Beljaku Šola.

Piber predlaga: Deželnemu odboru se naroča, naj sestavi in v prihodnjem zasedanju predloži zaznamek in načrte vseh cest, mostov in drugih prometnih sredstev, ki se imajo tekom prihodnjega leta pričeti in izvršiti.

Dr. Krek priporoča Jarčovo resolucijo, doda naj se ji pa: ne samo za pospeševanje domače ženske obrti, ampak sploh za ohranitev domače tkalne umetnosti.

Na vrsto pridejo: resolucije finančnega odseka, nadalje resolucija Hladnika, naj deželni odbor po svojem stavbnem uradu izdelata načrte in proračun za napravo železobonskega mostu čez Savo pri Krškem in stopi glede prispevka v dogovor s štajerskim deželnim odborom, resolucija Dularja, naj se obrne deželni odbor do železniškega ravnateljstva, da poskrbi za boljše razsvetljavo, postaje, hitrejšo vožnjo in zadostno število vagonov na dolenski železnici, resolucija Jarca, naj država vpele poštni avtomobilni promet na govtovih progah, resolucija Ravnarja glede prošelj za nekatere ceste v občinah Jablanica, Premk in Trnovo, resolucija Barbota, naj deželni odbor po možnosti varčuje.

Velika noč leta 1810.

(Dalje.)

Prijatelji krojačeve družine so bili med tem zopet prišli iz svojega skriva-

lišča in so se morali mnogo truditi, da so potolažili tarnajočo ženo, ki je bila v ganljivi ljubezni udana svojemu možu. Bilo je pa za resnično bojazen vizroka dovolj, zakaj v onih časih ni bilo prav nič nenavadnega, da so nenedoma pridrli vojaki, iz gorke postelje potegnili najmirnejšega meščana in ga odgnali v ječo ali na morišče.

»Nič več ne morem moliti; o, da bi mogla vsaj moliti«, je jadikovala uboga žena, »tu bi morda še našla tolažbe!«

»Nekaj časa ostanemo še pri vas in hočemo z vami moliti«, izpregovori župnik. Nato skupno pokleknejo na tla in začno moliti žalostni del rožnega venca. Polagoma se je žena pomirila in potolažila. Zbrana družba je bila tako zatopljena v molitev, da ni nihče izmed njih čul glasnih korakov, ki so se po kamenitem tlaku bližali krojačevi hiši.

Naenkrat se začuje na hišnih vratih močno in ponovno trkanje.

»Sedaj gredo še pome; o Bog, usmili se me, pomagaj mi!« je zavpila prestrašena žena.

Deček pogleda skozi okno na ulico.

»Odprite vendar, jaz sem!« je klical spodaj Nikolo; »hitro odprite, stvar se je dobro iztekla!«

Radosten krik se je iz vseh ust razlegal po sobi in Pepino je zdriljal odprt srečno se vrnivšemu mojstru.

Čez nekaj trenutkov je stal krojač zopet v sredi med svojci. Toda kakšen! Skoraj ga niso več poznali. Njegov obraz je žarel veselja, smejal in jokal se je obenem; v rokah je držal velik zavoj in klical: »Češčen bodi nebeški Oče, hvaljen Gospod, koliko veselje, kolika milost!« Pri tem je samega veselja skakal po sobi in neprestano pritiskal zavitek na prsi. Ženi se je vse to zdelo neumljivo, zato pristopi k njemu, ga prime za roko in pravi: »Nikolo, kaj ti je vendar, da tako počenjaš vpricho navzočih gospodov! Povej vendar, kaj se je zgodilo?«

»O, kolika sreča, kakšna brezmejna sreča, največja sreča, moja čast in slava do smrti!« je klical Nikolo in stopil sredi sobe. Nato je začel pripovedovati: »Čujte, čujte, — jaz sem najsrečnejši človek na svetu: vojak me ni odpeljal v ječo, ampak — ampak v škofijsko palačo!«

»Kaj, kako? — tja, kjer stanuje sv. Oče?« se začudi žena.

»Da, ravno tja. Pred vhodom je stala straža; častnik me je vprašal, kdo sem in koliko star in od kje. Odvezli so mi denar in nož; nato me je vojak odpeljal gori po stopnicah in po dolgem hodniku do škofovih soban.«

»K papežu?« vpraša župnik.

»K papeževemu strežaju«, odvrne Nikolo. »Ta je star gospod belih las; pričakoval me je v prvi sobi, vojak je odšel in ostala sva sama. Pošepetal mi je, naj govorim tiho, ker stanuje v sosednji sobi sveti Oče. Pomislite, papež imajo samo dve majhni, revni sobici; v tretji stanuje njihov služabnik. Odklonili so vsako lepše stanovanje v palači, ker so ujetnik. Tudi denarja, ki jim za Bonaparte vsak mesec izplačuje, noče-

jo sprejeti. Samo hrano sprejmejo kakor vsak drugi jetnik.«

»In kaj je hotel papežev strežaj?« vprašajo hkrati vsi navzoči.

Nikolo ni ničesar odgovoril; varno je položil na mizo prineseni zavitek in ga odprl. V njem je ležalo zvitega nekaj belega.

»Papeževa obleka, njihov talar!«

Klic začudenja je prišel iz slehernih ust in vsi so se drenjali okrog mize, kjer je krojačeva žena s tresočo roko držala malo oljnato svetilko in svetila okrog obleke.

»To moram popraviti!« se oglasi Nikolo, »in sicer jaz, nihče drugi; in njegova suha, sključena postava se je samozavestno in veselo vzravnala pokonci.«

»In ti«, se je obrnil k nečaku, »paglavec, ošabnež, ničvrednež, ali sedaj vidiš, zakaj je krojač na svetu? Ali boš še kedaj godrnjal čez naš starodavni, častivredni stan, ti, ki nisi vreden, da se imenuješ moj nečak? Razumeš sedaj?«

»Razujem, razujem, stric!« je kričal vajenec; »nikdar več ne bom godrnjal in zabavljaj čez vas in vaš stan.«

Z največjim spoštovanjem je vzel Nikolo zvito belo obleko in jo razgrnil. Bil je to papežev talar iz tankega, belega volnenega blaga, z belim plaščkom in dvojnatiimi, z gumbi okrašenimi rokavi. Nato je dvignil oblačilo kvišku, da je bilo mogoče videti njegovo dolžino.

»Raztrgan je«, pripomni krojač, »na kolenih, na komolcih in na ovratniku; manjka precej gumbov, kratko, treba ga bo temeljito popraviti. In to moram izvršiti jaz, jaz!«

»Toda kako je vse to prišlo?« vprašajo navzoči.

Nikolo začne pripovedovati: »Papež so nocoj zboleli in se ne počutijo dobro. Zadnje čase so preveč molili. Cele ure so preklečali v hišni kapeli in kljub svoji visoki starosti so se postili kakor svetnik. Vse to jih je primoralo, da so šli v posteljo; ko smo jih nocojšnji večer videli, so se ravno vračali v svojo sobo. Zdravnik je strogo ukazal, da morajo tri ali štiri dni ostati v postelji. Sploh so sveti Oče vedno silno slabotni; strahovita pot iz Grenobla do Savone jim je vzela vse moči. To priliko je porabil njihov strežaj, da je dal popraviti že davno popravila potrebni papežev talar . . .«

»Kaj, ali je to edini talar, ki ga imajo papež?« vpraša začudeno mladi duhovnik.

»Da«, odvrne Nikolo, »tudi jaz sem tako vprašal in stari služabnik mi je s solzami v očeh pripovedoval, da nista francoski general Miollis in policijski ravnatelj Radet pustila papežu niti toliko časa, da bi bili mogli vzeti seboj nekaj najpotrebnejše obleke. Ob treh ponoči so jih vzbudili; oblekli so talar in lahen plašč in nato so morali takoj v policijski voz. Nič ni pomagalo, da so sveti oče izjavili, da nimajo pri sebi nobene družne obleke kakor to, kar ima-

jo na telesu — general se je glasno zasmejal! Med potom vprašajo papež svojega tajnika, če je vzel seboj kaj denarja; in tu se je pokazalo, da je imel kardinal pri sebi tri groše, papež pa en »papeto« to je peti del rimskega zlatnika. Ko je Pij to videl, je vzkliknil: »To je vse, kar mi je ostalo od moje države«. In tako so papež do zdaj nosili vedno isti talar, dokler se ni popolnoma obrabil. Popravilo me bo stalo precej truda . . .«

Z večjim pogledom je motril stari krojač obnošeni talar. Zdajci zamahne z rokami po zraku, se zagradi z obema za glavo in zakliče: »O, jaz sem pač lep krojač; ali sem morda pozabil svojo umetnost? Kaj takega ne zakrpa živa duša več; tu bo treba napraviti kaj novega! In če bi tudi moral narediti zastonj . . . Pri ubogem Kristusovem namestniku pač nočem iskati dobička; to bi bil greh.«

»Stojte«, je dejal mestni župnik, »pri tem hočem tudi jaz sodelovati, in še več drugih ljudi. Za vas bo zadosti, če boste imeli čast, da ste papežu obleko naredili, mi pa hočemo imeti pri tem ta delež, da kupimo blago.«

Potipal je z roko talar in nadaljeval: »Ta talar je prestar in ni več za rabo; kaj menite, ali bi smel odtrgati od talarja ta mali ovratnik? . . . Bil bi mi dragocen, ljub spomin za celo življenje in plačam zanj pet zlatov!«

»Takah ljudi«, pripomni mlajši duhovnik, »bo še več, ki bodo hoteli narediti isto kupčijo. Moj oče ima tudi denar, in mislim, da bo košček, ki ga dobi odrezanega od papeževega oblačila, rad pokril s srebrnjaki. Prosim, dajte mi en kos!«

»Stojte — stojte!« zakliče krojač, »na ta način mi razkosate celo obleko in nazadnje ne bom imel niti mere za novo!«

In začel je natanko, po dolžini in širini meriti stari talar in si vse do pičice zabeležil.

Nato so prijatelji odšli.

Krojač Nikolo pa same radosti ni celo noč mogel zatisniti oči. Več kot enkrat je vstal, tiho prižgal luč, se splazil v sobo, kjer je visel papežev talar, se vsedel na tla, ga ogledoval in od veselja govoril sam s seboj in molil.

Potem si je veselo pomencal roke.

»To bo veselje — pravo velikonočno veselje za ubogega papeža!« je mrmral sam pri sebi, »in tudi jaz bom smel k temu nekaj pripomoči; jaz, Nikolo, telesni krojač Njihove Svetosti!«

Nastopni dan je v ulici, kjer je stanoval mojster Nikolo, vladalo tiho, a neko nenavadno življenje. Drug za drugim so prihajali, odlične gospe in gospodje, ki so se redkokdaj izgubili semkaj, in hiteli po strmih ozkih stopnicah k staremu, drugači popolnoma pozabljenemu in zaničevanemu šivanjarju. Vsakdo je hotel videti obleko Pija VII., obleko velikega mučenca za svobodo Cerkve. Krojačeva miza je bila pokrita z zlatim in srebrnim denarjem: Nikolo je vse skrbno zapisaval in dal vsakomur potrdilo z obljubo, da dobi

košček papeževega talarja, ako papež dovoli, da se razreže njegov stari, zanošeni talar.

V naslednjih treh dneh Nikolo ni dobil samo najkrasnejšega in najfinjšega blaga za več belih talarjev in za škrlatno amiceto (plašček, kakor ga nosijo škof ali kanoniki) in rdečo svilo za plašč — to so bile plemenite gospe naročile nalašč iz Genove, ampak tudi toliko množino denarja, da je dobil zanj pri menjavcu polno možnjo zlatnikov.

Stari talar je nato za silo zakrpal, ga nesel v palačo in ga izročil služabniku, in pri tej priliki mu je tudi povedal, da dela za Njegovo Svetost popolnoma novo obleko, ki jo hočejo katoličani mesta Savone za Veliko noč papežu pokloniti.

Papežev strežaj je globoko ginjen poslušal starega krojača; potem je samo prikimal: »Bog naj vsem bogato povrne; res, če sveti Oče sploh kaj potrebujejo, tedaj je to zanje velika — dobrot: sam ljubi Bog vam je udihnil to krasno misel. Poskrbel bom vse potrebno in posređoval pri papežu.«

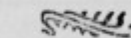
Osem dni pozneje, v sredi velikega tedna, je korakal proti škofijski palači Nikolo z ogromnim zavitekom pod pazduho. Ker ga je straža že dobro poznala, je mogel nemoteno skozi vrata. Kmalu je stal v sobici starega papeževega strežaja. Ko je ta odgrnil zavitek, je kar ostrmel: pred njegovimi očmi se je lesketal nov, snežnobel talar, poleg tega živo-rdeča škrlatna amiceta in svilnat vrhnji plašč. Toda to še ni bilo vse. Nikolo je držal v roki še polno možnjo cekinov in jo radostnega obraza molil nasproti strežaju — »za ubogega papeža«, je pripomnil, »kateremu so požrešni Francozi vse uropali, — poslano od njegovih zvestih podanikov mesta Savone.«

»Počakajte nekoliko, Nikolo«, je dejal stari služabnik in odhitel iz sobe.

Kmalu se je vrnil.

»Pojdite za menoj in vzemite vsoto seboj.«

(Konec prihodnjič.)

Smešnice.

Kako čas mine! Jetnik: »Ti šment, kako hitro čas mine! Včeraj so me izpustili — in danes že spet sedim!«

Pred novihito. Janez se koplje, ko se h dežju pripravlja in pravi: »Meni se zdi, da bom danes še moker!«

Nasprotje. A.: »Kdo pa je oni-le človek, ki je videti kakor smrt?« — B.: »To je lahko živec!«

Pot k srcu. A.: »Kako je to, da je najin prijatelj Razpotnik vzel za ženo svojo postrežnico?« — B.: »On rad dobro je in ona zna dobro kuhati, pa se mu je počasi v srce zakuhal!«

Prazen trud. Agent kmetu, kateremu je ravnokar zavaroval življenje: »Kaj pravite, ali bi šel tudi k Vovku poskusit srečo?« — Kmet: »Je prazen trud; on še svoje živine ne da zavarovati!«

Olajševalno. Sodnik tatu: »Imate v svojo opravičenje še kaj opomniti?« — Tat: »Prosim, da bi pri določitvi kazni tega ne prezrl, da nisem vas okradel!«

RAZGLED PO DOMOVINI

Izid volitev v Belikrajini nam ob sklepu lista še ni znan; liberalci so naveli vse moči, da zmagajo; poslali so v Belokrajino igrat ulogo neodvisnih kmetov vse ljubljanske advokate. Naš zavedni Belokranjec pa visoko drži zaslavo S. L. S.!

Lep uspeh S. L. S. pri volitvah v kranjsko trgovsko in obrtno zbornico. Minuli teden je bil razglašen izid zadnjih dopolnilnih volitev v kranjsko trgovsko in obrtno zbornico. Kljub nečutenemu pritisku od liberalne strani je zmagala naša stranka v skupini male trgovine in pa male obrti z lepimi večinami. V prvoimenovani skupini so pridrli naši kandidati: Urban Horvat, knjigotržec, Novo mesto, Ivan Podlesnik ml., trgovec v Ljubljani, Fran Zorec, trgovec, Ljubljana; v skupini male obrti pa stavbenik Ivan Ogrin v Ljubljani. Skupno ima naša stranka v tej skupini sedaj osem svetnikov, dočim je bilo leta 1909 izvoljenih le sedem naših kandidatov. Liberalci imajo 13. Nemci pa štiri mesta. Od zadnjih volitev je napredovala S. L. S. za 744 glasov. Le tako naprej in liberalni načini bo za vselej odklenkalo.

Belokranjska železnica. Deželni glavar dr. Šusteršič se je odpeljal v spremstvu stavbnega podjetnika gosp. Lončarića ogledavat progo nove železnice od Novega mesta do Metlike. Težko teden izroči stavbeno vodstvo progo stavbenim podjetnikom in že v ponedeljek, dne 18. t. m., se namerava zasaditi **prva lopata** v Novem mestu. Ob tej priliki bode velikanska slovesnost, katere se udeležijo osebno mnogi dostojanstveniki, med njimi deželni predsednik ekselencia bar. Schwarz, deželni glavar dr. Šusteršič in drugi. Slavnosti se utegne udeležiti tudi železniški minister Foerster osebno.

Dr. Krekov »Turški križ« na Ljudskem odru. Prihodnji nedeljo, dne 17. marca priredi ženski oddelek S. K. S. Z. ob 6. uri zvečer znamenito dr. Krekovo igro »Turški križ«, ki je krasno vspela na mnogih podeželnih odrih naše organizacije. Cene za to predstavbo so znatno znižane. Vsak naš somišljenik in vsaka somišljenica naj prihiti ta večer v »Ljudski dom«!

Duhovniška vest. Premeščen je ž. g. M. Erhatici, kaplan, od Sv. Jurija na Ščavnici k Sv. Antonu v Slov. goricah; ž. g. Rudolf Krenner, kaplan pri Sv. Rupertu v Slov. goricah, je pa postal župnik v Koblju na Pohorju.

Naši poslanci za vinorejce. V državnem zboru je načelnik naše S. L. S. glavar dr. Šusteršič minuli teden najodločnejše nastopil zoper misel, ki se je sprožila od nemško-liberalne

strani, naj bi se na vino naložil enak davek, kakor na žganje in pivo. Dr. Šusteršič je izjavil, da kot zastopnik vinorejske dežele protestuje najodločnejše zoper tako namero in da bodo poslanci vinorejskih dežel vedeli vsak tak poizkus preprečiti. Svaril je vlado, naj nikari ne poizkuša kaj takega, kajti zadela bi ob najhujši odpor. Hrvatsko-slovenski klub bode stal v prvi vrsti, če bo treba braniti našo vinorejo. Nobenega dvoma ni, da se namera novega vinskega davka ne bo zvršila!

Vinogradniki, ki želijo dobiti trtne škropilnice »Avstrija«, »Hydrolina«, »Automata« itd., ali pa razne priporočljive žveplalnike po znižani tovarniški ceni, zglasijo naj se vsaj do 25. marca po županstvu ali pa naravnost pri c. kr. vinarskem nadzorstvu v Kandiji pri Rudolfovem. Cenik teh strojev je pri županstvu na razpolago, oziroma se vsakemu, ki se zanj zanima, doloži po pošti.

Nesreča s smrtnimi nasledki. 52 let stari oženjen posestnik Snaj France iz Brinja, občina Dol, je peljal te dni s par konji z listjem naloženi voz od Sv. Agate v Beričevo. Ker je bil pa nekoliko vinjen, padel je na okrajni cesti nad Dolskim in Senožeti pod zadnje kolo tako nesrečno, na mu je šlo čez vrat. Po preteku ene ure je izdihnil.

Trije požari. Dne 26. februarja je pričelo ob 11. uri goreti pri Antonu Pipanu na Lukovici. Pogorel je hlev do tal, a ogenj na hiši je pogasila lukovška požarna bramba. Pipan ima okoli 1700 K škode, zavarovan pa je bil za 1600 K. Par dni pozneje je pričelo ob 11. uri zvečer goreti v Gradišču pri Lukovici. Gorelo je pri starem Predovičku na severni strani vasi. Kakor sumijo, je zažgala zlobna roka, ker v hiši ni bilo nikogar. Čez nekaj ur je pričelo zjutraj goreti na južni strani vasi pri posestniku po domače Jernejec. Ogenj je bil tako velik, da je bila nevarnost, da se vžge cela vas. Požarna bramba je bila takoj na licu mesta. Ognjegasci so dobili iz gorečega hleva vso žival.

Uboj ali nesreča na Gorjancih. V petek, 8. t. m., so našli na Gorjancih v jarku mrtvega nekega Vidmarja iz Stopič. Ne ve se še, ali je v pijanosti ponesrečil ali ga je kdo ubil.

Nevarna igrača. 14letni deček Valentin Klemen na Savi pri Jesenicah je našel dinamični patronček. Deček je zbiral po dinamitu, ki je eksplodiral in puhnil dečku v oči in na prsa. Nevarno ranjenega dečka so prepeljali v ljubljansko deželno bolnišnico.

Ženska zgorela. V Ivanjševcih pri Radgoni je zgorela hiša in v njej ena

ženska. Vsi domači so bili pri mlinu kjer so delali olje. Pri hiši je ostala le ena ženska, ki je med tem pekla kruh. Ko pa se je ozrla vun, je prestrašena opazila, da gori. Naglo je začela hišo prazniti in reševati blago. Ko je bila hiša že vsa v ognju, je še smuknila v gorečo hišo nekaj rešit, a je ni bilo več iz goreče hiše.

Smrtni padec v pijanosti. V nedeljo, dne 3. t. m., zvečer je padel mizarški mojster Anton Ravnjak v Vitanju na Štajerskem po stopnicah iz prvega nadstropja na tlakovana tla v gostilni Martina Kužaja. Pri tem je vsled vinjenosti zgubil ravnotežje in se prevrgel po stopnicah. Nesrečnež si je strl lobanjo in je ob 4. uri zjutraj podlegel svojim bolečinam.

Pri podiranju hiše našel smrt. Pred par dnevi je bil zaposlen zidarski pomočnik Jernej Mertvož pri podiranju neke stare hiše v Št. Janžu pri Spodnjem Dravogradu. Ko je Mertvož izpodkopaval nek dva metra visok zid, se je isti prevrnil nenadoma in pokopal pod seboj na tleh sedečega Mertvoža. Prepeljali so težko ranjenega v slovenjegraško bolnišnico, kjer je dan nato umrl.

Smrtno ponesrečeni rudar. Pred par dnevi se je peljal kot zadnji iz rudniške jame v dvigalu 19letni rudar Em. Zelenko. Med vožnjo se je dvigalo začelo gugati in Zelenko se je hotel prijeti z roko na držalo v steni in se pri tem nagnil čez rob. Pri tem pa so se pripeljali drugi od zgoraj in drugo dvigalo je udarilo Zelenka s tako močjo po glavi, da je padel čez rob in obležal 50 metrov globoko z razbitim telesom. Spravili so mrtvega iz jame.

Požar. V nedeljo, dne 3. t. m., zvečer proti 8. uri je izbruhnil ogenj v Bukovemžlaku na Teharjih pri Celju ter uničil hišo in tri gospodarska poslopja, last posestnika in peka Štefana Krema v Gaberju pri Celju. Živino in nekaj hišnega orodja so mogli rešiti, drugo pa je vse ogenj uničil. — Naslednji dan ponoči je nastal požar v hotelu Bauer v Rogoški Slatini. Pogorela je popolnoma jedilna dvorana ter več sob s pohištvo. — Iste dni se je vnelo gospodarsko poslopje posestnika Franca Drevca v Migojnicah. Pogorelo je celo poslopje z vsemi spravljenimi pridelki popolnoma.

Ponesrečeni vojak. V torek, 5. t. m., popoldne se je pri soškem mostu v Gorici pripetila štirim vojakom planincem večja nesreča. Peljali so se na vrhu obloženega voza. Pri mostu se zlo mi pri vozu eno kolo. Vsled tega so vojak popadali po tleh s tako silo, da je eden obležal težko ranjen na glavi, dva

pa lahko ranjena. Vse tri so odnesli v vojaško bolnišnico.

Dvigalo jo je ubilo. Pri neki stavbi v Pulju v Istri je ubilo dvigalo na par delavčev ženo Katarino Ségovič, staro okolu 60 let. Ponesrečenka je prinesla opoldan svojemu možu kosilo in po nepredvidnosti prišla pod dvigalo. Strojnik je dvigalo sicer takoj ustavil, toda bilo je že prepozno. Žena je na poškodbah umrla, še predno so jo prinesli v bolnišnico.

Nov polk v Trstu. Mesto domačega 97. pešpolka je prišlo v Trst moštvo 32. pešpolka z Dunaja.

Električni tok ga je ubil. V tržaški tehnični delavnici je prišel delavec Jožef Viezzoli vsled nepredvidnosti v dotik z močnim električnim tokom, ki ga je na mestu ubil.

Radi klobute se je zastrupila. V Trstu se je 15letna Viktorija Pirelli sprla s svojo sestro, ki ji je med preprirom priložila zaušnico. To je 15letno deklico tako žalostilo, da se je zastrupila.

Žalosten povratek v domovino. S parnikom »Oceanica« se je pripeljal v Trst osem blaznih. Vseh osem je zblaznelo med vožnjo iz Amerike v Evropo.

Cerkveni vlomilci v Soški dolini. V noči od ponedeljka na torek, dne 4. t. m., so vlomili neznani roparji v cerkev sv. Lovrenca na libušenj. pokopališču, kjer počiva Simon Gregorčič. Razbili so zakristijska vrata. V zakristiji so odprli omaro, pregledali vse, kelih, ki je bil v omari, ven vzeli, in ker so našli, da nima vrednosti, položili so ga na omaro. V cerkvi so vlomili skrinjico za milodare, v kateri pa ni bilo niti vinarja.

Slovenske poroke v Ameriki. V La Salle, Ill., se je poročilo šest parov, in sicer: M. Goršek z Vinc. Zupančič, gostilničar v Peru Ill.; Ivana Spicmiller z J. Stein, živeči sedaj v Michigan, vsi doma od Brežic; vdova Lavtar z g. Udovč; vdova J. Pavlin s F. Krulc; vdova M. Repsel z g. Omerza. V Calumetu se je poročil Janez Mukavec z Vrha nad Kolpo in Katarina Bahor, rojena na Calumetu. V Lorain, O., se je poročil rojak Maksimilijan Miselj, doma iz Vipave na Notranjskem, in Ana Kernič, doma iz Viške vasi pri Ljubljani.

Ponesrečili so se v Ameriki. Mjh. Stublar iz vasi Dvorišče. Strl ga je železniški stroj v Steelton, Pa. — Ivan Perušek z Vel. Vrha pri Rakeku je v Newburgu, O., padel in se ubil. — V South Range, Mich., je kamenje zasulo Jos. Paverja iz Tihovega.

V Ameriki umrli rojaki. V Forest City, Pa., je umrl Janez Cerovšič iz Brownlada, star 50 let. V Ameriko je prišel pred kakimi 17 leti. — V La Salle, Ill., je umrl gostilničar Valentin Potisek, rodom iz Gradišča, fara Šmartno pri Litiji. Umrl je v starosti 36 let. — V Steeltonu, Pa., so umrli Marija Stefanič, rojena Slobodnik, stara 24 let. — Marko Kambič. — Matija Mihelič, po domače Gračan. — Pet let stari sinko Miko Matjašiča.

Ljubezen moža. Kako se more ljubezen moža pridobiti in ohraniti, to je

že mnogim dekliškim in ženskim srcem povzročilo preglavice in otožne ure. Že pred stoletji je nežni spol mislil o tem, in je tedaj čestokrat poskušal, pridobiti si ljubimca s čarovno pijačo in s prikupljivimi pomočki. Danes so naša mlada dekleta in žene na boljšem, zakaj pove se jim nezmotljivo siguren recept, ki je tisočkrat preizkušen. »Uči se dobro kuhati, dete moje, zakaj ljubezen moža gre skoz želodec,« jim svetujejo izkušene matere, »in vpoštevaj tudi osobito to, da se samo s pristno Kathreinerjevo Kneippo sladno kavo more pripraviti okusna in zdrava kavina pijača. Pristna »Kathreinerjeva« je v svoji nedosežni izbornosti vedno enaka, in spričo njene nizke cene dosežeš v gospodinjstvu prav lepe prihranke.« Z utripajočim srcem opazijo ubogljive hčere tudi vselej, da izvoljenci njihovega srca visoko cenijo gospodinjstvene lastnosti.

Slov. katol. akad. tehnično društvo »Zarja« v Gradcu si je izvolilo na svojem prvem rednem občnem zboru za letošnje leto 1912 dne 8. t. m. sledeči odbor: iur. Jakob Hodžar, predsednik; iur. Alojzij Remec, podpredsednik; med. Zoran Jošt, tajnik; med. Jakob Rebernik, blagajnik; phil. Ivo Sivec, knjižničar; phil. Josip Gombotz, gospodar; med. Ludovik Kramberger, odborniški namestnik.

Enodneven cepilni tečaj za vinogradnike priredi c. kr. vinarski nadzornik g. B. Skalický začetkom meseca aprila pri državni trtnici v Bršlinu pri Novem mestu. — Poučeval bode o novem cepljenju in siljenju ameriških trt (ključev), s pomočjo katerega se da vinograd najhitreje in najceneje obnoviti. — Zglasiti se je do 25. marca pri c. kr. vinarskem nadzorstvu v Kandiji pri Rudolfovem.

Državna trtnica v Bršlinu oddaja ključe in sajenke prave, sive v ipavske beke, katera daje prav fine, mehke šibice, ki so posebno pripravne za vežnjo trt. Ključki se oddajajo po en vinar, sajenke po dva vinarja. Kdor jih želi dobiti, sporoči naj to takoj c. kr. vinarskemu nadzorstvu v Kandiji pri Rudolfovem in naj naznani, ali se mu naj pošljejo beke po pošti na dom, ali jih pa misli prevzeti pri oddaji trt. Pri poštnih pošiljativah je najbolje denar za beke in 40 vinarjev za ovoj in spremnico do 100 bek in 20 vin. za vsakih nadaljnjih bek več.

Pojasnilo in poziv vsem razstavljalcem perutnine in kuncev. Razstava se vrši dne 30. in 31. marca ter 1. aprila v hotelu »Union«, kamor je poslati vse, odboru naznanjene skupine, katerih je priglašeni nad 100. Pošljejo se pod naslovom: »Perutninarska razstava v Ljubljani, hotel Union«. Vsak naj na svoj kurnik zapiše: ime, kraj in postajo, da ne bo zmešnjav in da se olajša delo odboru. Transportne stroške sem in nazaj plača odbor, zato ni treba plačati za železnico. Vsakdo naj priloži »Potrdilo« c. kr. kmetijske družbe priloži voznemu listu na železnični postaji,

da imamo znižano ceno na železnici. Vse pošiljatve po železnici morajo dospeti dne 29. marca v Ljubljano. Okoličani, ki pripeljejo na vozeh, morajo oddati živali v soboto zjutraj, t. j. dne 30. marca najkasneje do 9. ure. Vsak naj skrbi kolikor mogoče za ličen kurnik, ki naj bo nastlan. Živali naj se prejšnji dan umijejo in očedijo. Snažnost je velike važnosti na razstavah. Kdor ima razstavljen živali na prodaj, naj pritrudi listek h kurniku z napisom »Na prodaj«. Vsakdo naj po možnosti priloži par jajc od razstavljenega plemenca. Za krmo in krmljenje skrbi odbor. Ta razstava bo velikega pomena za razvoj perutninarstva in male živinoreje na Kranjskem. Agitirajte pridno za mnogobrojni obisk pri znancih in ljubiteljih reje. Pošljite prav gotovo obljubljeni! Na svidenje na razstavi! O d b o r .

**Pri nakupu
Kathreinerjeve**

*je paziti nato, da se dobi
tudi pravi izvorni kavoj
s sliko župnika Kneippa
kot varovalno znamko
in v imenoma Kathreiner.
Veliko je malovrednih
posnemkov.*

*Kathreinerjeva
prinese orečo v hišo.*

Najboljša in najsigurnejša
prilika za štedenje:

Ljudska posojilnica

Ljubljana

Miklošičeva cesta štev. 6

(tik za frančiškansko cerkvijo)

sprejema hranilne vloge in jih obre-
stuje po 4 1/2% brez kakega odbitka

Uradne ure od 8. zjutraj do 1. popoldne.

Glej inserat!

Detomor. Na Vogerskem na Vipavskem je začetkom marca posestnikova hči 23letna Jožefa Terčič povila v noči 2. t. m. nezakonsko dete. Najbrže s pomočjo matere pa je dete zadušila, mu polomila ude in ga skrila. Oblastvom je hlinila smrtnonevarno bolezen in je bila neki celo previdena za smrt.

Gorenjske novice

g Ribno pri Bledu. Nesreča ne poživja. V mesecu januarju je mladenič Valentin Dežman padel tako nesrečno z voza, da je za poškodbami umrl že drugi dan. Dne 1. marca t. l. pa se je Jernej Poljanec, posestnik s Sela ponesrečil v Ilovcih. Padajoče drevo ga je zadelo tako nesrečno, da je takoj izdihnil. Bil je občinski svetovalec, odločen mož naše stranke ter vzoren gospodar. Naj počivata v miru!

g Z Bleda. Hotel pri »Mallnerju« otvori g. Dolničar dne 1. junija. Hotel se bo imenoval »Park-Hotel preje Mallner«. Oprava v hotelu bo vsa nova, ladjišče se napravi novo drugo leto. Kakor se vidi, bo to hotel prve vrste. — Govori se, da se hočejo nekateri pritožiti na okrajno glavarstvo, ker se ne podede razpadajoča hiša Bulovčeva v Gradu, sedaj Žvegljeva last. Hiša stoji ob resti in se bo vsak čas razsula sama. Ker vedno hodijo ljudje mimo, je nevarnost za njihovo življenje resna. — Menda je bil »Slovenski Dom«, ki je še pred volitvami prinesel grozno novico: »če zmagajo pri volitvah klerikalci, se bode zopet moralo samo plačevati, in kdo bo plačeval drugi, kakor »naprednjaki, ker klerikalci blejski itak nič nimajo«. Ko so naši liberalci to brali, so se namuznili in mislili: ta nas je pa uščipnil. Na občnem zboru Kmetijske družbe v Ljubljani je bilo z Bleda 16 posestnikov, liberalni »Dan« jim je rekel, da so »ovce in teličke«. Tako liberalci psujejo naše zavedne kmete, kadar so pa volitve, si pa tudi blejski liberalni gospodje zbrusijo vse pete, da vjamejo nekaj glasov. Revez, kdor gre z njimi, ki danes ne pomenijo nikjer nič več. — Hotelir Finžgar je najbolj vnet liberalni agitator. Čuje se, da bo naša stranka na Bledu poslala na vsa naša društva po Slovenskem okrožnice, kjer se bodo navedla imena vseh gostiln in hotelov, kateri se priporočajo somišljenikom S. L. S.

g Iz Kovorja pri Tržiču. Pozor! Z veliko napetostjo se pričakuje, kak bo izid zopetnih občinskih volitev; dela se povsod prav tiho in skrito, kakor v vojski, kjer hoče vojskovodja svojemu nasprotniku prikriti do odločilnega trenutka svoje dobre in slabe stvari. Volilci, bodite previdni in dajte se učiti od vseh drugih krajev, da nam lahko silno škoduje, ako ne bode zmagala napredna Slovenska Ljudska Stranka, katera na sedanji trdni podlagi le edina more res kaj doseči in storiti za bla-

gor ljudstva. Na naši strani je deželni odbor, deželna vlada, deželni šolski svet in večina poslancev! Lažejo tudi nekateri možje, da je sedanji občinski odbor kriv, da se šola v Kovorju zida; to je naravnost laž. Šola bi se imela že pred dvema leti zidati, pa smo se zmirom upirali in sedaj smo bili primorani od višje oblasti. To govore tisti možje, ki se malo zavedajo in ljudi sleparijo samo z lažmi za pooblastila. Ne verjemite jim in bodite pametni!

g Iz brdske okolice. Na Selu pri Lukovici je ogenj uničil gospodarska poslopja posestniku, vsem članom »Družbe sv. Mohorja« iz knjige »Slovenski fantje« znanemu »slugi Pipecu«, ki je potem, ko je odložil vojaško sukunjo, prav zadovoljno gospodaril na svoji kmetiji. Škode ima več kot 1500 kron. Kdo je zažgal, se ne ve. Tudi v Gradišču je gorelo kar na dveh krajih, na enem koncu vasi prazna hiša, na drugem koncu pa posestniku Jernejecu vsa mrva, slama, listje, drva in škampa. Ima veliko škodo, zavarovan pa je bil za čisto majhno vsoto. Najbrž zažiga kak hudobnež.

g Iz Ornega grabna. Učitelj Grmek teden za tednom pobira razne čenče in opravljanja po celem Grabnu, da zalaga svoj »Sl. Dom«. V zadnji številki napada kot ponavadi župnika blagovškega, zakaj ne preskrbi stalnega učitelja Blagovci. No drugod nastavlja, kaj ne Grmek, učitelje deželni oziroma okr. šolski sveti, v Blagovici jih pa kar župnik nastavlja. — Kaj vse Grmek skupaj ne zverži, samo da bi ljudem peska nasul, češ, župnik je kriv, da je imela gdč. učiteljica pol leta dopust. On je kriv, da dva meseca ni bilo pouka. Kdo je pa v St. Gothardu kriv, da je nadučitelj bolan in da ni pouka? Grmek je že davno zaslužil, da bi tudi ne imel več pouka. Provizorično učiteljico, ki je nadomestovala obolelo, je nahujskal, da je šla en mesec prej proč, kakor je potekel dopust bolni; torej je Grmek kriv, da ni bilo celi mesec pouka. Sedaj pa ta človek vrača to na župnika. Zadirca se nadaljev župnika, da je agitiral za trgovsko zbornico. No v Krašnje ni šel nobenkrat, Grmek je pa z Finažarjem še ponoči lazil za glasovnicami po Blagovici, torej Grmek primi sebe za svoj jezik.

g Cerklje pri Kranju. Dne 3. marca je imela liberalna kasa nekaj zbor, na katerem so sklenili liberalci, ki gorijo za »osvoboditev in osamosvojitve kmeta, za gospodarsko in kulturno povzdigo občine«, da se s kancem leta razdruži. Da bi pa obrnili pozornost ljudi od tega slavnega dejanja, so preskrbeli kar tri dopise v »svinjskem domu«, v katerih podtikajo ti »najboljši in najrazumnejši možje cele občine«, kakor se liberalci samega sebe hvalijo, »vsem goljuhom in lažnikom«, kakor nazivljejo v vsakem oziru poštene naše izvoljene občinske odbornike, vsakovrstne lumparije. Zares čudno, da niso že vsi ti šmentani klerikalci zaprti po ječah, ali da jih niso vsaj že spravile oblasti

v kako preiskavo. Toda mi vprašamo rajše preko takih premišljevanj liberalce: kaj je s strojno zadrugo, kaj je s pašniško zadrugo in vsem, kar je ž njo v zvezi, kje leži še drevo, katero »naj bi dobilo drugo farbo in se v Vodice poslalo«? Tudi bi liberalci dosti bolje storili, da bi svojim »zavednim, naprednim, samostojnim kmetom« pravili o vzglednem občinskem gospodarstvu svojega malika bivšega ljubljanskega župana Hribarja, da bi o polomu liberalne »Glavne«, o »Agro-Merkurju« in pa o kočevski posojilnici kaj poročali svojim backom, kakor da v »svinjskem domu« izlivate gnojnico na poštene možje, ki dosedaj zavoljo bran niso bili še nikoli v preiskavi, in se jim tudi še ni bilo treba skrivati za vratmi stranišč v tujih hišah. Presneto malo smo se mi kmetje vas liberalcev takrat bali, ko ste imeli kje še kaj zaslonbe, pa bi se mi sedaj te peščice liberalnih smetij v cerkljanski občini?! Vašo onemoglo jezico in psovke nad novoizvoljenim odborom prav dobro razumemo, ker vemo, da nimate prav nič vpregleda in vpliva več na županstvo. Časi, ko ste ga žehtali v kaki občinski pisarni in ste komandirali občino, so minuli. Le obračajte se liberalci na svoje odbornike, kateri so bili voljeni s tako sijajnimi manjšinami nasproti našim možem. Morebiti se vas ti »izvenodborniki« kako usmilijo. Pri naših možeh boste pa našli že gluha ušesa, ker kazen za laži in psovke »stranke stranišča« ne bode izostala.

g Moravče. Liberalna olika. Kakor povsod, razlikujemo tudi pri nas dva tabora, naj bo med fanti ali med ljudmi, ki imajo volilno pravico. Eni so za našo stranko, drugi zoper nas. Eni dobri in pošteni, drugi nič vredni, pa naj bodo kajžarji ali bodoči moravški posestniki. Vsem tem pa bomo posvetili ob svojem času. — Liberalna posojilnica je res posojilnica, ki je že mnogo storila za kmeta. Toda, kaj? Zahtevala je, da ji kmet, ki tako komaj svoje davke plačuje, plača od dolga obresti po šest in še več. Zato, le te se držite, pa boste srečni. — Deleži pri liberalni posojilnici. Kdor je odpovedal svoj delež pri liberalni posojilnici do konca novembra, naj se oglasi na uradni dan in bo dobil izplačanega. Toliko v pojasnilo na razna vprašanja.

Dolenjske novice

d Razveljavljene občinske volitve v Krškem. Zadnje občinske volitve so dale zadnjič liberalcem priliko, da so pokazali svoje sleparsko nasilje. Policaji so morali poleg glasovnic raznašati cele skladovnice liberalnih plakatov, pa vse je bilo zastoj. Leskovski konjederec Fr. Znidaršič in Fr. Arh sta dobila od občine izkaznice in glasovnice, da bi jih dostavljala po polju. Pa

kaj sta storila? Imela sta s sabo štam-piljo in sta kar sproti pritiskala libe-ralne kandidate na glasovnice, in sicer brez vednosti volilcev! Tako sta storila pri kovaču Jožefu Simončiču, pri ce-starju Martinu Mlakarju v Leskovcu in še v mnogih drugih slučajih. Če sta pa slutila, da je volilec S. L. S., mu nista hotela izročiti izkaznic in glasov-nic, tako Jožefi Robaves iz Leskovca, večini posestnikov iz Vel. Podloga itd. Pa ni čuda. Saj še župan sam ni hotel dati volilnih listin Janezu Arhu iz Kob-til, ki jih je zahteval, na postavno iz-polnjeno pooblastilo za vas Kobile! Župan se je bahato odrezal: »Za vasi voliti je moja stara pravica!« In res je brez vsakega pooblastila vo-lil za trinajst vasi na volišču v šoli. Istotako je delal Svetoduški paša Lojze Gorenc. Zato bode pa tudi dobil plačilo v »špehkambri!« Z ozirom na tolike ne-postavnosti od strani župana in njego-vih odbornikov, zlasti pa z ozirom na to, da se županstvo prav nič ne zmeni za vladni odlok glede novih volitev, od-ločno zahtevamo, da v l a d a pošlje g e r e n t a ali pa sama izvede nove vo-litve! To je odločna in soglasna zahte-va vseh tistih volilcev, ki so že prvič sijajno porazili magnatsko kliko! Za nove občinske volitve v Kr-škem liberalci nimajo druge pomoči kakor laži. Zdaj lažejo in begajo ljudi, da smo se zedinili in da bomo to pot vsi skupaj volili ene in iste može. Smo prvič kmetje sami zmagali, bomo dru-gič še sijajnejše. In tega se liberalci silno boje.

d V Toplicah se je 20. sušca 1911 ustanovilo kmetijsko društvo za občino Toplice. Društvo pod spretnim vod-stvom napreduje, ker deluje v korist občine z naročanjem umetnih gnojil, semen in drugih gospodarskih potreb-ščin po znižani ceni. Danes ima društvo veselo dolžnost, da se vdano za-hvali za znatno podporo, katero je na-klonil društvu slavni deželni odbor po prizadevanju našega marljivega posl. g. Jarca.

d V Gabru se nekateri jeze nad zad-njim dopisom, drugim je pa všeč. Je že tako na svetu, da vsem se ne more vstreči. Če hočemo v Gabru kaj korist-nega storiti, le stopimo na noge in se postavimo, pa brez liberalnih bergelj, naj jih ponuja oni komi iz Škofje Loke ali pa kak domačin. Da bi nas, ki še ne-kaj držimo na svojo vero in svojo mo-žatost, imelo pod komando onih par liberalnih mandeljcev, bi pa vendar bilo sramotno. — Silno smo se čudili v Gabru, ko smo zvedeli, da liberalci la-žejo v svojem časopisju o gostilničarju Grmu, nekaj tudi o Jeraju. Saj sta ven-dar oba, posebno pa Jeraj, znana kot verna pristaša liberalne stranke. No, naj se le sami zagovarjajo, mi jih ne bomo.

d Št. Vid na Dolenjskem. Akade-mični slikar Vesel obžaluje svoj napad na bivšo šantviško pošto, kot se je ba-je pisalo v »Slovenskem Domu«. Kaj pa, ko bi le res kaj bilo na tem, kar je pisal?! Ljudje pričakujejo od nove

poštne uradnice veliko več prijaznosti, kot od prejšnje. Morebiti tudi ne bo več videti v uradu toliko »napredne« gospode kot poprej; naj se le pri Škrab-cu zbira.

d Popotnik iz mirnske doline. Lepo je videti na Mirni premogarski vlak, ki vozi iz premogokopa na postajo. Kako hitro gre! Da bi le podjetje cvetelo; ampak to-le rečem, ljudje božji, če se bo v nedeljo delalo, bo kmalu vse zmr-znilo! Bog se ne pusti zasramovati! — Župan so na Mirni zopet Strahov stric; priporočam mu, naj skrbi bolj za ce-ste! Človek bi kmalu utonil! — Pogrebi na Mirni bodo kmalu drugačni. Nek stric ima bukvice in uči ljudi, koliko je od pogreba plačati. Mirnski liberalci bi najraje kar sami pokopavali. Saj so pustni terek napravili pravi pogreb, se norčevali iz vsega. Na vozu so imeli slamnatega moža, eden je jokal, drugi pel libero, na Rojih so slamnatega mri-liča sežgali. Na to rečem le to-le: Do-sti sem hodil po svetu, ampak take su-rovosti še nisem videl. Pogrebci — pustne šeme — to si zapišite za uho: Kaj pa če Bog udari in šalo spremenj v resnico; leto je dolgo?! — V Št. Ru-pertu pa lazijo liberalci kakor poparje-ni psi. Seve, mislili so, da so v Aziji, delali za volitev kakor so hoteli, pa ti poseže vmes oblast. Jojmene, to je pa hudo! — Mokronog zgubi nadučitelja; bo šel v Ribnico svojo srečo poizkusit. Dal Bog vernega naslednika, saj šola je lepa, kar se da. Učiteljica Randl, vrla Slomškarica, je nastopila tukaj službo. Dobrodošla! Letos bo mokronoška dres-nica dajala lepo drevje, lanske ni bilo dosti vredno; več pazljivosti! — Zelo se mi je dopadel v Mokronogu po-greb. Pokopali so staro mamico, za po-grebom sta šla dva sina, oba ugledna Dunajčana, eden v uniformi. Bridko sta jokala, ni jih bilo sram stare, pri-proste kmečke matere. Vse ljudstvo je bilo ginjeno! Čast jima, blagor takim starišem! A koliko je otrok, ki pozabijo na stariše, da celo sramujejo se jih. Tam ne bo sreče! Pri Sv. Trojici se je na Malkovcu obesil 50letni hlapec Fr. Marolt; bolehen revež je bil brez službe in v obupu si je vzel življenje. V trtnici je zmanjkalo trt, komaj polovico so jih ljudje dobili. Županu v Tržišču bi sve-toval, naj sproži misel, da se naprosi za postajališče v Tržišču. Ne bo dosti stalo, ljudem bi bilo pa silno ustrezno, če bi se tam vlak ustavljal.

d Št. Rupert. Dopisniku »Sloven. Doma« povemo na uho to-le: Nikar ne zmerjajte naših poštenih mož in žena, fantov in deklet, nikar izlivati svojega žolča nad gospodoma župnikom in ka-planom. Tudi ti, dopisnik, ješ kruh, ki ti ga dajejo ti ljudje, čez katere zabav-ljaš in pišeš. Ali veš, kaj je rekel lani tvoj liberalni tovariš? »Čez deset let bomo v št. ruperski cerkvi plesali!« Ali veš, kaj je govoril te dni en tvoj libe-ralec? Če bi mi zmagali in še drugod, pognali bi vse du-hovne, cerkve zaprli, iz šole vrgli križ, sami bi pokopava-li!! Liberalce, zavijaj oči, delaj se po-

božnega in dobrega, ljudje te poznajo in te bodo še bolj! Ljudje že dobro vedo, da liberalcec ni za drugo na svetu, da laže in skrbi pri tem za svojo malho. Vprašam samo, zakaj pa liberalci in ravno liberalci nočejo pogrebov plačati! O teh grdobah piši, da dobi potem orga-nist svoj zasluženi denar! Tudi pri nas morabit konec strupenega liberalizma, za to bodo že poskrbeli volivci in vo-livke. Kaplanu in župniku pa vsa va-ša lažnjivost nič ne škoduje!

d Iz Dobrniča. Tudi veselih novic želite, gospod urednik, iz Dobrniča? Prav radi prebiramo »Domoljubove« dopise, ker so res lepi, samo nekateri, ne zamerite gospod urednik, so pa res predolgi, da ne pridemo drugi novičarji na vrsto. Za danes prav nekaj kratke-ga: Koncem svečana smo imeli tri-dnevni kmetijski tečaj. Prav vsi smo ga bili veseli, ker smo slišali toliko naukov za umno kmetijstvo, da imamo za enkrat dovolj, da vse pretuhtamo. Uspeh tečaja: kmetijska podružnica znova oživela. V kratkem času prične delovati Kmetijsko društvo, katerega komaj čakamo, da pristopimo, ker ve-mo, da bode to društvo za nas kakor voda za ribo. Mislimo tudi že na večjo domačo drevsnico, katero nam v krat-kem uredi g. sadjarski nadzornik Hu-mek. Naši moške nam pa pripravljajo še nekaj drugega, o čemer pa danes še ne zinem, povem pa vendar, da bode važno ne le za dolino Dobrničko, ampak za ves naš okraj. Bog daj obilo sreče in korajže našim možem, katerim za-upamo, ker vemo, da imajo glavo na pravem koncu in srce za skupni blagor.

d Št. Janž. Repovžev »ata« so ob-ljubili nekemu fantu pol litra vina za vsak obisk, če pristopi k »Sokolcu«. Fant je sicer še mlad, pa vendar se ni dal zapeljati za kozarec liberalnega vina. Se pač vidi, da dotični mož v-kljub svoji starosti še vedno tava po temi liberalizmu. — Podoben je tudi naš Vinko, samo toliko je razlike, da vozi prav počasi in previdno v zaprtem vozu liberalizem. Dokaz liberalno časo-pisje, v katerem so priobčeni šentjanški članki z njegovimi ogovori na različ-nih sestankih. Ljudstvo ni več zaspano, zato smo pri zadnjih občinskih volit-vah pokazali svoje mnenje. — Le edino na pritisk Anžeta je bil Vinko za par tednov v odbor izvoljen. Ker je pa iz-previdel, da se ne bo več delalo po nje-govem kopitu, je prostovoljno odstopil, pa le radi tega, da bi se pred občani opral. Pa ne boš Vinko! »Vsak vrč se prej ali slej ubije«, dobro si zapomni ta pregovor!

Notranjske novice

n Vrhniške novice. Naša rajf-a j z n o v k a, ki posluje v kaplaniji, bo v kratkem podala račun za svoje 11. po-slovno leto. Že sedaj lahko povemo, da je bil promet v naši zadrugi v pretek-

Jem letu prav živahen. Znašal je nekaj manj nego milijon kron. Stanje hranilnih vlog je ugodno; jih je do par stotisoč kron. Kljub temu, da je že dve leti kmetovalca in obrtnika trla slaba letina, so se vendar hranilne vloge v letu 1911 precej zvišale v primeri z vlogami leta 1910. Jasnó znamenje: rajfnjzovka je pri ljudeh priljubljena. Saj ve naše ljudstvo dobro, kako požrtvovalno delujejo njeni odborniki, ki ne dobe za svoj trud niti vinarja plače ali nagrade. Ni velik njen dobiček, pa le rada daruje v dobrodelne domače namene. Dočim je lansko leto obrnila v take koristne namene nad 400 kron, vemo, da bo tudi letos istotako imela pred očmi ljudske koristi. Vsi prijatelji naše hranilnice in posojilnice pa naj pomnijo, da je naš denarni zavod član »Zadružne zveze« ter kot tak tudi pod deželnim nadzorstvom in pod deželnim varstvom! — Volitve v »Trgovsko in obrtno zbornico« so nam prav prišle. Spet smo se nekoliko bolj spoznali. Z za našo stranko oddanimi glasovi smo zadovoljni. Povemo le toliko, da nas je pustilo na cedilu nekaj »mož«, ki so obljubili glasovnice nam in se tudi štejejo za naše pristaše, med tem ko so se hvalevredno oklenili nas nekateri, na katere nismo prav zanesljivo upali. Tem zadnjim vsa čast, za prve pa nimamo besede, ki bi ne bila trpka! Naj vedo, da jih poznamo! Poskrbeti hočemo, da jih spoznajo tudi drugi. K tem volitvam se še povrnemo. — Zapustil nas je minole dni gospod učitelj Ziegler, ki je deset let deloval med nami. Ljudstvo mu ohrani hvaležen spomin. Njegov naslednik je gospod Maks Jovan. Upamo, da nam bo prijatelj in pomočnik! — O d v o j a k o v se je povrnil bivši načelnik našega »Orla« — br. Fric Jeršinovec, katerega se zlasti fantje vesele. Da je bilo našemu Fricu treba nositi vojaško suktnjo samo 17 mesecev, je precejšnja zasluga poslanca Gostičarja. — G o s p o d i n j s k a š o l a zaključí šolsko leto 14. t. m. S 15. marcem se prične za domače in okoličanske gojenke novo šolsko leto. Dekleta, ne zamudite ugodnega časa! 15. aprila se prične polletni tečaj za internistinj. — Ž i v i n o z d r a v n i š k i t e č a j je po zaslugi Ribnikarjevih bratcev za enkrat prenehal. Čujemo, da otvori deželni odbor ta prepotrebni tečaj znova v jeseni. Kmetje pa naj vedo, da nimajo od liberalcev nikdar ničesar drugega pričakovati, kakor škodoželjno nagajivost!

n **Planina pri Rakeku.** Slovenska Ljudska Stranka je pri občinskih volitvah zmagala z 11 odborniki proti liberalni, ki jih ima 7. Naši liberalci seveda vedno pišejo, da so priborili deset odbornikov. Pa ne bo šlo! Ta pobožna želja se jim ne izpolni! Pride čas, ko bodejo spoznali, da so v manjšini za 4 glasove. Naši odborniki, vsi pristaši S. L. S. jim bodo dali krepak odgovor na surove napade na našega župnika in na one, ki so agitirali za S. L. S. Po trije, štirje agitatorji so vedno nadlegovali volilce. Ko bi bili naši možje-

volilci toliko nadlegovali ljudi, kot liberalci, bi na celi črti zmagala S. L. S. Čemu vpijejo o sijajni zmagi liberalne stranke, ko imajo v prvem razredu komaj 6 glasov večine, Kiauta pa je z 1 borim glasom večine zmagal. Pa še ta ni gotov! Gostilničarko Ziherl so premotili liberalni nadležneži, da jim je dala prostore za shod, ker so ji obljubili, da ne bodo napadali duhovščine. Seveda, brez farovža, bisage, mežnarja itd. Gangl ali Triller ne moreta govoriti. Hinavsko-pobožno je trdil dr. Ravnihar v Planini, da je treba ohraniti vero čisto; v državnem zboru pa je glasoval za razporoko, to se pravi, zakon naj ne bo več zakrament. Gangl je pobožno zavijal oči v Planini, v Idriji pa je Gangl svobodomislec. Toliko našim Planincem, da bodo vedeli, kakim hinavcem in »kmetiskim prijateljem« pritrjujejo »napredni kmetje«. Na osebne napade in psovke pa bo odgovorilo 11 občinskih odbornikov, pristašev Slov. Ljudske Stranke!

Izjava. Pri občinskih volitvah v Planini, dne 14. februarja t. l. smo bili podpisani izvoljeni v občinski odbor kot kandidati Slovenske Ljudske Stranke. Ker pa je pisal nekdo iz Planine v »Narodu« in »Sl. Domu« neresnico, da ima liberalna stranka v novem občinskem odboru deset pristašev, naša pa le 8, medtem, ko ima v resnici naša stranka 11 odbornikov, liberalna pa samo 7, je očitvidno, da nekateri izmed nas liberalci hočejo šteti za svoje. Zato s tem odločno izjavljamo, da smo vsi zvesti pristaši S. L. S. in taki tudi v prihodnje hočemo ostati. Prepovemo pa si, da bi nas liberalci snubili, bodisi v časopisju, bodisi v osebnem nadlegovanju. — V Planini pri Rakeku, 27. februarja 1912. — Anton Jakopin l. r. — Martin Petrič l. r. — † Janez Skvarca, podpisal L. Erzlin in priča podkrižanja. — Janez Klemenc l. r. — Franc Zigon l. r. — Janez Nemgar l. r. — Andrej Milavec l. r. — Jernej Benčan l. r. — Jože Kranjc l. r. — Franc Krmavnar l. r. — Anton Kušlan l. r.

n **Vipava.** Po vipavski dolini so travniki že vsi zeleni, mandeljnovo drevje je v polnem razcvetju in drugo drevje že tudi brsti. Tudi breskve že cveto.

n **Vipava.** V petek, dne 1. marca so prišli vojaki v Vipavo, namenjeni za trško posadko. Vsa Vipava je bila v zastavah. K sprejemu je prišla goriška vojaška godba. Ob zvokih Radeckijeve koračnice, spremljani od velike množice ljudstva, so vojaki primarširali in prihajali pred vipavsko graščino, kjer jih je g. župan pozdravil v imenu občine v slovenskem in nemškem jeziku. Seboj so vojaki pripeljali štiri težke topove, od prej pa smo imeli že štiri in v kratkem dobimo še štiri, tako da bomo Vipavci imenitno zavarovani. Na čast došlim častnikom je občina priredila v hotelu »Adria« banket, katerega se je udeležila številna odlična družba, zvečer pa je bilo pogoščeno moštvo. Vojaki so izvečine Poljaki, precej je tudi Slo-

vencev in drugih. Tudi častniki so po večini Slovani. Posadki, ki šteje nekaj nad sto mož in se bo čez pol leta znatno povečala, poveljuje major Werner. Vojašnica še ni dodelana, zato je moštvo nastanjeno večinoma še po privatnih hišah in v nekdanjem špitalu, ki se bo preuredil v vojašnico.

n **Živinorejska zadruga v Vipavi** vabi kmetovalce, kateri nameravajo oddati čez poletje svojo živino na pašo na planino Orlovše, da jo že sedaj prigrasijo, ker na poznejše prigrasitve se bo le v toliko ozir jemalo, da se števílo spolpolni. Obenem se išče pridnega in vestnega pastirja. Plača po dogovoru.

n **Žiri.** Kmetovalci pozor! Kmetijska družba bo priredila dne 24. in 25. marca (v nedeljo in na praznik Marijinega Oznanenja) v Žireh kmetijski tečaj. Predavanja bodo ob 7. po jutranji svetí maši in ob 3. popoldne po nauku v prostorih žirovske šole. Ker bodo prišli predavat možje, ki so vsak za svojo stvar strokovnjaki, naj pač pohiti, kdor količ kaj more in žrtvuje nekaj časa za ta tako potrebna predavanja. Kdo pač ne čuti sempatja potrebe, slišati ali se pomeniti o stvareh, ki so zanj in za njegovo gospodarstvo največjega pomena? Sedaj vam je dana prilika.

n **Cerknica.** Velika nesreča se je pripetila dne 9. t. m. ob obali Cirkniškega jezera. Nakladali so na voz hrle. Ko so pa prvega naložili, padel je z voza na posestnikovo 18 let staro hčer Jurija Kelc iz vasi Jezero; strl ji je ledja.

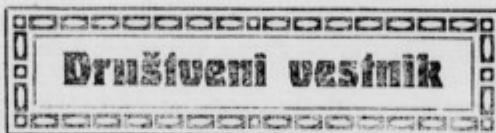
n **Iz Idrije.** Naša Vincencijeva družba napravi dne 19. t. m. veselico z igro »Divji lovec« na korist onemoglih in revežev, katere ona podpira. Živila so se podražila, meso in vino, katero se daje bolnikom, tvori precejšnjo svoto, sladkor, kava in moka so tudi v ceni poskočili. Radi tega je še več potrebnih. Tako Vincencijeva družba dvakrat občuti draginjo. Prvič radi tega, ker so cene višje postale in drugič radi tega, ker je več siromakov radi tega. Zato je vedno v zadregi in vsako leto skonča z zgubo. Par sto kron vedno primanjkuje in odbor se vselej zanaša na dobrotljivost prijateljev, da čez svoje moči podpore deli. Tak dobrotnik se je ravno te dni odzval. Ljudska hranilnica in posojilnica v Idriji je darovala 100 kron družbi. Na svojem obnem zboru se je predlagalo in enoglasno odobrilo. Rada bi bila še več dala. A zavod je še mlad, dobrih devet let obstoji, ima sicer že nad pol milijona vlog in blizu pol milijona posojil, vendar mora misliti tudi nase. Skrbeti mu je za rezervni zaklad, ima sicer tudi tega že 12.000 kron, a vsak tak zavod mora imeti dobro denarno podlago, da vživa splošno zaupanje in neovirano samostojno lahko dela. Zato smo ljudski hranilnici prav hvaležni, da nam je 100 K naklonila, osobito še, ko vemo, da je dandanes denarni trg precej slab in drobiža manjka vsepovsod. Hvaležni smo pa tudi dramatičnemu odseku kat. del. družbe, ki bo omislil na sv. Jožefa

dan veselico. Saj vsako leto se je še dobro obnesla veselica na korist Vincencijeve družbe. Par sto kron naj leto pride, pa bo družba iz denarne stiske, ko bode s tem lanski svoj dolg poplačala.

n **Županstvo Žilče** pri Št. Vidu nad Cerknico naznanja v splošno vednost, da je c. kr. okrajno glavarstvo radi prestale kužne bolezni na gobcu in parkljih zopet dovolilo vse živinske sejme pri Sv. Vidu nad Cerknico. Vsled tega se vrši prvi veliki semenj Sv. Gregorja prihodnji pondeljek, t. j. 18. sušca t. l. Ker obeta biti primerno živahna kupčija, se vabijo kupci in živinorejci v obilnem številu. — Župan: Makovec.

Lož. Da je zadnji dopis v »Domoljubu« precej učinkoval na možgane nekaterih naših liberalcev, pričata njihova dva puhla dopisa v »Dnevnu«. Zadnji dopis z dne 8. t. m. je po stari navadi zopet poln osebnih napadov; tedaj zopet nič stvarnega, zato ni vredno odgovora. Nekaj odgovora pa na prvi dopis, kjer se je potrebno zdelo oglasiti se nekemu domišljavemu, plitvemu in pravemu polit. revčku v »Danu«, kjer se predstavlja kot nekaka nevtralna nepristranska politična prikazen, dasi je od pet do glave pristen čistokrvn liberalce. Dopis je sicer popolnoma brez jedra, vendar pa ne umemo, kaj mu je dalo povod, da je našil liberalcem povedal par resničnih grehov. Najbrž se mu je zareklo. Dopisnik trdi namreč, da tako zanemarjenega mesia kot je Lož, menda ni na Kranjskem in na celem svetu ne. Dasi je od nekdanj v rokah napredne stranke, katera pa ne ukrene nič za napredek mesta. Dalje pozivlja občinski odbor, naj vendar kaj ukrene v olepšavo mesta, češ, saj je Lož od nekdanj napreden. Tedaj enkrat zanemarjen, drugi napreden. Kako se to ujema? Takoj po tem pa se raduje propada bivšega občinskega odbornika-klerikalca. Tedaj če ste nepristranski mož, bi vendar privoščili Lož za enkrat klerikalcem v roke. Če vam dosedanja obč. uprava, ki je liberalna, ni spravila Loža do one stopinje napredka, kot bi ga bila lahko, bi se mogoče posrečilo to klerikalcem. To bridko resnico čutimo vsi, da se namreč za napredek Loža ni od onih časov, kar je odšel toliko zaslužni mož Ogrinc, tega bo že kmalu 50 let, ni storilo prav nič ali vsaj malo. Res je, da se je zadnji čas nekaj storilo oziroma moglo storiti, a pogledimo, kaj številke govore. Za občinsko hišo, katera se ravnokar gradi, treba je bilo izposojila 40 tisoč kron. Ta dolg bo gotovo še našim mlajšim visel na grbi. Res je sicer, da so se dohodki, katere bo haje donasala občinska hiša in s katerimi se bo dolg amortizoval, nekako umetnim potom skombinirali, je pa vendar vprašanje, če ne bo račun vnesel. No ne mislite pa, da smo proti te-

mu, da se zida hiša. Ne, mi se veselimo vsakega napredka, a žal oni dolg nas tare, zlasti, ker bi se bila potrebna hiša lahko z umnim gospodarstvom postavila z manjšim trudom, ter bi se sedaj dohodki, katere bo donasala hiša, vporabili za kak drug napredek. Občinski odbor vodi prazne občinske blagajne, trdi dalje dopisnik. Umavno, sicer bi ne bilo treba izposojila. Kam je izginil občinski denar, ne vemo. Mi ne očitamo nikomur goljufije, dasi imamo v občini moža, kateri nam je nešteto dokazoval, kako bogat je bil občinski inventar, koliko tisoč imetja je izkazoval občinski račun ona leta, ko je še on podpisoval občinske račune. Kje so danes tisočaki, ne znamo. Najbrž so jih zamorci popili. No, mi sicer ne trdimo, so li eksistirali tisočaki ali ne. Nadejali smo se pa, da bo imenovani mož sedaj, ko ga je edino naša stranka spravila zopet do veljave, kaj zašnofal, kje je občinsko premoženje, a čakamo zaman. Mož nam je dan pred občinsko volitvijo pobegnil v Istro in sedaj imenitno simpatizira z onimi možmi, kateri so bili vzrok, da se občinska ulica poleg njegove hiše, ki je bila skrajno zanemarjena, kljub opetovanim njegovim pritožbam ni popravila, ter se je to zgodilo šele sedaj, ko je bila neobhodno potrebna odpeljava mokrote iz novozgrajenega vodnjaka. Simpatizira dalje z onimi možmi, kateri so po njegovem zatrjevanju zakrivili, da imamo danes obč. blagajne prazne. To seveda, ker se mu je ulica popravila. Zdaj pa le pazite, da se mu zopet kaj ne zamerite, sicer bo kmalu poiskal zopet drugo stranko. Veste kaj, ravno ta bi »pasal« za Križno goro. Pri nas pa potrebuje vsaka stranka zanesljivih značajnih mož, pa ne takih koristolovcev.

NAPOVEDANE PRIREDITVE:

Vrhnika. Prihodnjo nedeljo, t. j. 17. t. m., uprizori deklška Marijina družba v »Društvenem domu« »Lurško pastirico«. Ker je čisti dobiček veselice namenjen za nabavo nove družbine zastave, se vabi čislano občinstvo k najobilnejši udeležbi.

Katoliško slov. izobraževalno društvo v Vrhoplju pri Vipavi priredi v nedeljo, 17. marca 1912, ob 3. uri popoldne v povečani dvorani g. Marije Lavrenčič št. 26 žaloigro »Mlinar in njegova hči. Vabljo se bratska društva, da bi se prireditve v obilnem številu udeležili. Prireditve se ponovi dne 19. marca.

Katoliško slov. izobraževalno društvo v Šmarci priredi na praznik sv. Jožefa popoldne ob štirih igro »Božja dekla«. Igra je lepa in podučna, zato vabi k obilni udeležbi odbor.

Moravče. Občni zbor moravškega Orla se vrši kot običajno vsako leto na dan sv. Jožefa ob 3. uri popoldne v kaplaniji. Vabljeni ste vsi prijatelji Orla.

Tržiš. V nedeljo priredi deklška Marijina družba ob 5. uri popoldne v društvu sv. Jožefa veselico s petjem, žaloigro »Potujoča tortas«, alegorično igro s petjem in živo sliko »Zlata in pomlad«.

Iz Mekinj. Lepa, slikovita igra »V znamenju križa« dne 10. t. m. je kaj dobro uspela. Nastopilo je na odru 51 oseb. Nastop je bil sličen. Scenerija je bila krasna, kostumi izborni. »Doma« je bil napolnjen gostov iz Kamnika in okolice; mnogo jih je prišlo tudi še od daleč. Pozorno so sledili gledalci pretresljivim prizorom in slikam. Globoko je učinkovale sklepna živa slika »Mark in Mercia na križu«. Igra se bo ponovila prihodnjo nedeljo, 17. t. mes., ob pol 4. uri popoldne. Naj vsak, ki le more, pohiti isti dan v mekinjski »Doma« prisostvovati krasni, v srce segajoči igri.

Žiri. Deklška Marijina družba v Žireh priredi dvakrat predstavo v »Društvenem domu« na Dobračevi. Spored: 1. Nagovor. 2. Igra »Fablola in sv. Neža«. 3. Deklamacija. 4. Živa slika. 5. Deklamacija. 6. Živa slika. Prva prireditve bo 17. t. m., ob 3. uri popoldne. Druga prireditve bo na praznik sv. Jožefa ob 7. uri zvečer. Vstopnina: Sedeži 50 vin., stojišča 30 v. Čisti dohodek prve prireditve je namenjen za družbene potrebe, dohodek druge prireditve pa je namenjen za novi veliki oltar v župni cerkvi. — K obilni udeležbi vabi odbor.

POROČILA O PRIREDITVAH:

Loški potok. Računi, izdatki kot dohodki za »Društveni dom« so nabit v dvorani ter vsakemu na razpolago in ogled. Enako so tudi pobotnice na prosto razpolago vsakomur. Pogleda jih lahko tudi tak, ki ni ničesar prispeval, zlasti pa tisti, ki jih je toliko skrbelo, kdo bo vse veliko delo poravnal. Povabimo tiste, ki so vpili na vse pretege, koliko bo občina morala prispevati za »Doma«, ter tiste svetnike, ki so oznanjevali, da bo celo cerkveno premoženje se izdalo za poravnavo »Doma«. Javno je tudi namreč nabit imenik vseh naših dobrotnikov vsak z najmanjšim doneskom. Med istimi ne najdemo ne občine, še manj Sv. Lenarta, pač pa prejšnjega gospoda župana Jos. Gregoriča in župnika g. Rihtaršiča s prelepim darom vsak po 100 K. To sta pa omenjena gospoda dala iz svojega žepa. To bodi jasen in močan odgovor vsem onim, ki so ob zidanju »Doma« videli v nevarnosti občino in cerkev. Zapisnik izdatkov nam pove svoto za vsako posamno delo kot tudi material. Z lepim okvirjem okrašene table dobrotnikov nam pokažejo imena darovalcev ter posamne darovane svote. Darovalci so v večini sami domačini, le deset jih je izven fare. Doda se še imenik onih, ki so darovali les ter pomagali z vožnjo in delom. Vse to ostane trajno v dvorani v spomin in zahvalo ter bodrilo zanamcem. Seveda bomo nove dobrotnike in doneske pridružili že omenjenim, saj upamo, da se naš krog še razširi, za kar se toplo priporočamo. Zares veliko je bilo delo, ki smo ga izvršili, ker je bila velika tudi požrtvovalnost naših prijateljev in dobrotnikov. Veliko je bilo tudi kričanje in vpitje naših nasprotnikov, ker v kričanju in zabavljanju so oni veliki in vztrajni, drugje jih ni.

Tržiške novice. Minolo nedeljo se je vršil občni zbor nove kmetijske podružnice za župniji Tržič in Lom. Gospod župnik Potokar je kot sklicatelj otvoril občni zbor, prebral pravila nove podružnice in odredil volitev odbora. Izvoljeni so bili: za načelnika gosp. Jožef Rožič, posestnik v Tržiču, podnačelnik Franc Meglič, posestnik v Lomu, tajnik gosp. Jakob Ogrizek, župnik v Lomu, blagajnik gosp. Niko Ahačič, tovarnar v Tržiču, odbornik Jakob Ahačič, posestnik pri Sv. Ani. Po volitvi je predaval nad dve uri zelo zanimivo in podučno sadjarski nadzornik g. Humek o sadjarstvu. V imenu vseh navzočih posestnikov se je zahvalil gospod župnik Potokar gospodu predavatelju, ki je obljubil še priti k nam.

Imate li bolečine?

Revmatiške, trganje, glavobol, zobobol? Ali ste si jih nakopali na prepihu vsled prehlajenja? Poizkusite vendar bol lajšajoči, zdravilni, krepilni Feller-jev fluid s z. »Elsafluid«. Ta je res dober. To ni samo reklama! Dvanajstorica za poskušnjo 5 K franko. Izdeluje lekarnar Feller v Stubici, Elsatrg 16 (Hrvatsko).

Zahvala. Dne 6. t. m. pogorela so moja poslopja, ki sem jih imel zavarovana pri „Vzajemni zavarovalnici“ v Ljubljani. Škoda cenila se je takoj in brez vsacega odbitka takoj odškodnina izplačala, vsled česar si štejem v dolžnost ta edini domači slovenski zavod vsakemu, ki ima kaj zavarovati, najtopleje priporočati.

Podrečje pri Mavčičah, 11. marca 1912.
Janez Jamnik.

Dobre knjige

Novi cestni zakon za Kranjsko s slovensko-nemškim besedilom je izšel ravnokar v zalogi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani. Cena K 1'20. Županstva, cestni odbori in drugi interesirani krogi si bodo knjižico omislili.

Življenjepis arškega župnika Janeza M. Vianeja obsegajo letošnje šmarnice v zvezi z razlago lavretanskih litanij. Življenjepis tega čudovitega moža in vnetega spovednika je izredno zanimiv in bodo verniki z veliko vnemo sledili šmarnični pobožnosti in ima knjižica trajno vrednost, da jo priporočamo še posebej za domače premišljevanje in domače berilo. V platno vezan izvod velja K 2'—.

Cerkvenim pevskim zborom priporočamo »Posne in velikonočne napeve« našega najbolj priljubljenega skladatelja P. Angelika Hribarja, katera zbirka je izšla ravnokar v novi izdaji v zalogi »Katoliške Bukvarne«. Cena partituri K 2'—, glasovi po K —'50.

Z najboljšim uspehom bodo cerkveni zbori proizvajali nove Gerbičeve Marijine pesmi »Slava nebeške Kraljice«. Cena partituri K 3'—, posamezni glasovi po K —'60.

V vsaki starosti se lahko uporablja pri krčnem kašlju z najboljšim uspehom prijetno dišeče sredstvo »Thymomel Scillae«. Isto se dobi za 2 K 20 vin. skoro v vsaki lekarni, vendar naj se pazi strogo na ime Thymomel Scillae. Več v oglasu.

LOTERIJSKE ŠTEVILKE.

Brno, 6. marca: 50, 46, 63, 84, 76.
Trst, 9. marca: 84, 29, 55, 19, 88.
Linc, 9. marca: 28, 45, 16, 11, 82.

Mnenje gospoda dr. H. N. Deu-
vlettiana

Konstantinopel.

Gospod J. Serravallo
Trst.

Pripisal sem večkrat Vaše Serravallovo Kina-vino z železom v svoji klienteli in imel sem vedno čudovite uspehe. Vpliv tega izvrstnega izdelka je hiter in gotov.

Konstantinopel, 3. decembra 1909.

Dr. H. N. Deu vlettian.

Tržne cene

za 100 kg.

Ljubljana, 12. marca 1912.

Deželni pridelki:	Cena		Zliva, meso	Cena	
	K	v		K	v
Pšenica	23	46	Zliva vaga:		
Rž	19	80	Goveda pitana	92	50
Ajda	22	30	Teleta težka	110	—
Ječmen	19	50	Teleta mala	104	—
Oves	20	50	Prašiči	129	—
Proso belo	24	50	Koštunji	105	—
Proso rumeno	18	20			
Koruza stara	22	20	Kuretnina in drugo:		
Koruza nova	21	40	Maslo kuhano od		
Leta	26	—	K 200— do	280	—
Grah	28	40	Maslo surovo od		
Laneno seme	45	—	K 200— do	320	—
Grasiča	24	—	Slanina sveža (špeli)	155	—
Domača detelja	176	—	Slanina prekajena	150	—
Gorenjska repa	113	—	Mast svinjska	165	—
Fizol Ribičan	41	60	Loj	93	—
Fizol Prepeljar	40	—	Jajca 100 komadov	7	50
Fizol Mandalon	37	—	Pišanci	1	60
Cebula	24	—	Gošobi	—	80
Krompir	9	—	Raca	3	—
Zelje sveže	—	—	Gos	6	—
Zelje kislo brez	—	—			
soda	10	—	Kolonijalno blago		
Repa sveža	—	—	na dobelo:		
Repa kisla brez	—	—	Riz Rangon od		
soda	11	—	K 37— do	29	—
Branje	28	70	Kava Santos od	299	—
Kumna	74	—	K 286— do	101	50
Orehi	63	—	Sladkor	101	50
Gobe suhe	—	—	Petrolej	41	—
Ježice	—	—			
Zelod	—	—			
Smrekovi storži	—	—			
Seno	4	50			
Slama	3	40			
Stelja	3	—			

Gostilna in trgovina

v jako lepem kraju se da v najem. Pismene ponudbe sprejema uprava lista pod „štev. 300“.

Dve leseni hiši, od katerih je ena z opeko, druga s slamo krita, se prodasta za nizko ceno v Spodnjih Gameljnih. Več se izve v Spodnjih Gameljnih štev. 23. 703

Proda se posestvo

oddaljeno 3/4 ure od Ljubljane, obstoječe iz dobrih gospodarskih poslopij, 15—16 oralov zemljišča in sicer lepega sadnega vrta, 2 gozdov ter njivami in senožeti. Na hiši je koncesija za iztoč vina in piva čez ulico. Pojasnila daje: I. Zupančič, gostilničar, Martinova cesta 15 v Ljubljani.

Lepo posestvo blizu Kranja

715
se prav ceno proda eventualno tudi zamenja. Obstoji iz enonadstropne hiše, gospodarskega poslopja, vse v najboljšem stanju; dalje iz treh gozdov in okrog 30 mernikov posestva. Vse je v bližini poslopja. Pri posestvu je tudi strojarna z vsem orodjem, kar se lahko posebej odda v najem. Plačuje se lahko na male obroke. Natančnejša pojasnila daje L. Rebolj v Kranju.

Adolf Hauptmann-a nasled.

A. ZANKL SINOVI

tvornica barv, lakov in firnežev
priporoča: 214

oljnate, suhe, emajlne in fasadne barve, firnež kranjski, laki, mavce (Gyps) olje za podo in stroje, karboline, čopiči itd.

Naslov zastopuje: A. Zankl sinovi, Ljubljana. Cenik zastoj.

Bolezni prehlajenja, kakor
kašelj, katar, influenco
ublažuje in odstrani, vzbuja tek
in ki ima dobro slast

Sirolin, Roche'

najboljše sredstvo
zoper

bolezni pljuč.

Učenca

za sedlarsko obrt sprejme takoj Franc Jenko, sedl. mojster Preska, p. Medvode.

Novo vodilo

za dekliške družbe iz Bleiweisovega peresa je pred kratkim izšlo; pa se tako hitro prodaja, da bo treba takoj nove izdaje. Priporoča ga izredno nizka cena in pa nova vsebina. Nova so pravila, kakor jih je vrhovni družbeni poglavar v Rimu za današnji čas priredil. Nove so tudi različne molitve za navadne, slovesne in zasebne shode. Samo nizka cena je ostala stara. — Prodajajo vsi knjigotržci. 771

Prostovoljna razprodaja posestva

obstoječega iz lepe skoro novo zidane hiše, gospodarskega poslopja, njiv, travnikov in lepe zaraščene gozda. Prodalo se bode skupaj ali posamezne parcele. Dražba se vrši dne 17. marca 1912. na licu mesta v Prevojah pri Lukovici. Več pove lastnik M. Ravnikar, Domžale. 716

Skrbne matere

ne čakajo, da se pri njihovih ljubljenskih razvije iz navadnega kašlja resna bolezen, ampak dajo otrokom v takih slučajih takoj zdravniško priporočeno, prijetno dišeče, kašelj olajšujoče sredstvo

Thymomel Scillae.

Izdolovanje in glavna zaloga v

B. FRAGNER-ja lekarni

c. in kr. dvor. dobavitelj Praga III., št. 203.

Prosimo, vprašajte svojega zdravnika!

1 steklenica K 2-20. Po pošti franko proti naprej pošiljavi K 2-90. 3 steklenice proti naprej pošiljavi 7 K. 10 steklenic proti naprej pošiljavi 20 K.

Pezor na ime sredstva, izdelovatelja in varstveno znamko. 8118

Dobiva se v vseh lekarnah. V Ljubljani: Richard Sušnik, dr. G. Piccoli, Jos. Cizmar.

Volneno in perilno blago. Sukno, kamgarn, modno blago za moške

Občno naznanilo!

Najugodnejši nakup blaga za moške in ženske obleke, kakor tudi velikansko zalogo najdete pri
čez 40 let obstoječi občno znani, zanesljivi trgovski hiši

R. Miklauc v Ljubljani, Stritarjeva ul. 5

in v podružnicah te tvrdke, to so gvantne (manufakturne) trgovine

„pri Škofu“ in „pri Miklavžu“.

Krasne novosti volnenega blaga za obleke in bluže, fini perilni kambrik in cefir.

Tovarniško skladišče bele kotenine za perilo in rjuhe. Poseben oddelek blaga za moške obleke, fini modni kamgarn, ševijot, lovsko sukno, fino črno blago, kakor tudi vse vrste hlačevine. Najokusnejši in vedno najnovejši vzorci svilenih in polsvilenih rut in šerp na izbiro brez enakosti. Zunanjim naročnikom se pošlje zanesljivo dobro blago, na zahtevo tudi cenik brezplačno. Zelo priporočljivo je, preskrbeti se v tej trgovini z lepim in trpežnim blagom. — Gospodom trgovcem in krošnjarem se priporoča, da si ogledajo oddelek za na debelo.

Usianovno leto 1869.

Ustanovno leto 1869.

Tovarniško skladišče bele kotenine, cvilha i. t. d. za trgovce

Svilene in polsvilene rute in šerpe

Jzgotov. predpasnike, srajce in hlače

H. SUTTNER, Ljubljana 1, Mestni trg štey. 25

Moja

št. 410 nikel Roskopf
jako dobro idoča, samo K 4-10,
št. 500 z sekund. kazalcem K 5-50
Dve leti garancije.

Lastna profokolirana tovarna ur v Švici.

Tovarniška znamka

IKO

Vsak čitatelj tega časopisa dobi
zastonj in poštine prosto moj
bogati cenik od ur, zlatnine in
srebrnine. - Pišite še danes eno
dopisnico za 5 vinarjev na tvrdko

H. SUTTNER, Ljubljana 1.

Priložnostni nakup!

Za vsako gospodinjstvo in za vsako perilo izborno porabno: 1 kos 25 m. **Wernerjevega** platna, zelo fina kakovost, 5 kosil rjuh prva kakovost, velikost 150x200 cm, vse skupaj le za 25 K. — Franko po povzetju na vsako postajo.

JAN WERNER,
Dobruška 520 (Češko),
tkalnice za platno in bombaževino.
Nova pomladna in poletna zbirka vzorcev zastoni in franko. 678

Ostanki

30 m za K 14.—

od različnega dobrega in modernega zimskega in letnega blaga za obleke, bluze, predpasnike itd. Ostanki so za jamačeno 3-9 m dolgi in sveži. Pošilja po povzetju.

Julij Kantor

Baby pri Nachodu (Češko).
Vzorci ostankov se ne razpošiljajo. 720

Gena jajca za valenje

od čisto plem. najvišje odlik. kokoši in rači! Zahtevajte cenik o najvišje odlik. perutnini, kuncah, golobih, psih itd. 700
Geflügelhof „Edelweiss“
Wall, Meseritsch, Morava.

Iglasto dreveje.

Razpošiljanje se je začelo. Smreke 20-150 cm visoke komad po 30-120 vinarjev, Weimouth-borovci 20-100 cm visoki, komad po 30-250 vinarjev, bel in črn borovci 30-200 cm visoki komad po 70-200 vinarjev, mesecni komad po 30-300 cm vis. kom. 70-300 v. Banke-borovci 20-80 cm visoki komad 70-100 vinarjev. Inoz. maso iglasto dreveje v 50 najlepših vrstah, komad 1-3 K. Zbirka: 100 kom. tu in inozemskih iglastih dreves 50-300 cm vis. K 100-20 kom. K 50-25 komadov K 20-20.000.000 gozdnih sadik: smrek, črni in beli borovci, hrasticev itd. — 1-4 letne sadice 1000 komadov K 3-20 —. Dalje sadna, lepolisa, drevoredna in zalobna drevesa plemens. a perutnina, fazani, ter jajca za valjenje. Glavni cenik na željo zastoni. Grofa Žige Batthyanya-nya grase, uprava Csendlak pri Radgoni. 659

Lepo posestvo je naprodaj v ljubljanski okoli: hiša, hlev, pri obeh voda, lepo njive, travniki, gozdi, 1/2 ure do farne cerkve, 1 uro do železn. postaje. Cena po dogovoru; pogoj ugodni. Kje, pove uprava lista pod št. 343.

Na Javorniku št. 40 se dobliva najboljšo

vino

pri odjemu 56 litrov po 52 vinarjev od lastnika **Matija Savran.** 457

Sachsen-Altenburg
Technikum Altenburg
Oddelek za inženjerje, tehnične, delovodje. Gradba strojev, avtomobilov, elektrotehnika. 5 laboratorij.
Program prost.

Milijon sadnih dreves.

Jablana, 110 kosov od K 25 naprej, hruška, orah, breskve, domači kostanj, češnje, češnje, marelice itd., komad od K 1.— naprej, 200.000 komadov lepinskih in drevorednih dreves, komad od 60 vin. naprej, 2 milijona različnih lepinskih grmov, 100 komadov K 15.—, 20 milijonov skafol in gledelj, na 1000 komadov od K 12-70. — 15 milijonov gozdnih sadik: smrek, borovci, hrastovi itd., 1000 kom. od K 3-20. Paenosa perutnina in nje jajca, fazani in njih jajca za valjenje. Na zahtevo, ilustrirani cenovnik zastoni.

Grofa Žige Batthyanya
gručinska uprava
Csendlak pri Radgoni.

Friderik Ogris,
tovarna pušk
Sv. Marijeta v Rožni dolini
Koroško

se priporoča za dobavo Wernel-infanterijskih pušk, model 67/77, prenamerenih za Lancaster-strot-patrone, kalib. 28, 1 komad z zavojem samo K 14.—. Ako se vzame 10 komadov, dobi se 1 zastoni. Prazne patrone se vsaki puški doda zastoni. Zajamčeno izboren strel. Ne zamudite takoj naročiti. — Gospod Friderik Ogris v Rožni dolini, Zadržite sem prejel od Vas dve Wernel puški in 40 nabasanih patron in sem bil dokaj zadovoljen. Danes naročim deset Wernel pušk in tudi 100 nabasanih patron in 100 praznih s kapsljem. Prosim pošljite mi le same dobre puške. Itd. Spoštovanjem Mihael Peško, Brezno, Stajar. — Velec, gosp. Zaljubljen se vam za vaše puške, ki ste mi jih poslali 3 komade model 67/77 in odgovorjam, da streljajo prav dobro. — Sledi daljina naročba. Ivan Serbedija, Sesvete, Hrvaško. 600

Zastoni

kljub splošni draginji dobi lepo uporaben predmet, kdor naroči 5 kg zavoj ržene kave „Probat“.

1 poštni zavoj stane samo K 3-70 poštne prosto.

„Probat“ da sam brez drage zrnate kave zdravo in okusno kavo.

Priznajo samo če je vrečka zaprta z znakom „PROBAT“.

Bernsdorf, žitna prazarna: Bernsdorf 29 pri Trutnovu, Češko.

Le naravnost od tovarniške razpošiljalnice

„SUDETIA“

Kruov št. 42 (avstr. Slezija) kupite 2032

blago za moške in ženske obleke kakor tudi šlesko platnino najbolje kakovosti po najnižjih tovarniških cenah. Ostanki zelo poceni.

— Zahtevajte vzorce. Krasne sezijске novosti

Kovčegi Winkler

Najboljša cvetovna zastoka! Ljčni! Trpežni! Ceno brez konkurence!

Tovarna in specialna trgovina kovčegov, torbo in usnjeno robo

Josip Winkler & sinovi.
Ustanovljena 1876
Toca cepeljatelj.

Dunaj 1, Himmelstorgasse 7/A.
Winkler-jevi nizki kovčegi od K 32 0.

Le pri uporabi od leta 1836 sijajno pohvaljenega, z znakom zakonito zajamčene

„Seehund“

gumitrana masti za čevlje

2633

čevlji

postanejo

nepremočni, zelo trpežni, mekni in sposobni za tečenje. Izborna tudi za preproge za vozove, konjsko opravo, gonilna jermena itd. — Dobi se povsod v škaflijah po 50 vin. in večjih posodah, kjer ne, pri samozastopstvu J. Lorenz & Co., Heč na Češkem in Böhme & Lorenz, Chemnitz, Saško. — Sodba se glasi: Pošljite mi zopet 1 škaflijo gumitrana masti za usnje, ker je ista izvrstna.

Cena nizka.

Pri nakupu

oblačilnega blaga za ženske in moške, za spomlad in poletje, priporočamo vsakemu domače podjetje 731

„pri Češniku“

Ljubljana,
Lingarjeva ulica Stritarjeva ulica

Solidna postrežba.

Vse potrebščine za šivilje in krojače. Popolne opreme (balise) za neveste.

Za pet let se da v najem lepo posestvo na katerem se redi 4 živine, in 6 prešičev. Leži vse ob državni cesti v Sp. Otoku. Več pri Franc Zalogar, organist v Mošnjah, pošta Radovljica.

Semenska trgovina

na drobno in debelo Al. Korsika

Ljubljana, Bleiweisova cesta 1, Vrtača 1

priporoča svojo velikansko zalogo vseh poljskih, zelenjadnih in semen in prodaja iste po 10% cvetličnih semen ceneje, kakor je v ceniku, kateri je na zahtevanje brezplačno na razpolago.

Posebno pa priporoča:

korenje krmilno, pravo gorenjska in gorenjsko, repa, angleska, dolga in okrogla, deteli, ali stajerska l. dr. Potem več vrst ali z deteljo, za suha in vlažna tla, katero sestavljam sam. Nadalje 16 vrst čistih travnih semen, katerih nima nobena druga trdva v Ljubljani, polje-delec sam lahko meša, kakor priporoča c. kr. kmetijska družba.

Vsa semena so pri c. kr. deželnem kemičnem preizkuševališču preizkušena. — Za obilno naročbo se priporoča z odličnim spoštovanjem

Al. Korsika.

 731

Zahtevajte „Nutrigen“ zastoni!

Vsakemu, ki se sklicuje na ta list, pošljemo zastoni vzorec Nutrigen in zanimivo knjigo, v kateri so pojasnjena vsa glavna načela primerne prehranjevanja.

Nutrigen, ki se po pravici imenuje kralj hranil, združuje v sebi najdražje hranilne snovi, ki služijo za jačjenje organizma, kar spričujejo potrjene kemične preiskave. Dosedaj so se vsi, ki so rabili to hranilo, pohvalno izrazili o dosegem uspehu.

Dopisnica zadostuje, da dobite zastoni vzorec in knjigo. 734

Podjetje „Nutrigen“

Budapešta, Erzsébet-körut 16, priležje 170.

Rane

vsake vrste naj skrbno varujemo pred vsakim onesaženjem, ker se tudi najmanjša rana spremeni s tem v zelo navarno, težko zaceljivo rano.

Ze 40 let se je izkazalo mečlino vlačno mazilo teko-zvano praško domače mazilo, kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hudi in pospešuje zaceljenje.

— Razpošilja se vsak dan. 739 13

1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4 pušice, za K 7.— pa 10 pušic poštne prosto na vsako postajo avstro-ogrske monarhije.

Vsi deli embalaže imajo po-stavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga 8120
B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj
lekarna »Pri črnem orlu«
Praga, Mala strana, vogal Nerudova ulice št. 203.
Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.
V Ljubljani: Dr. G. Piccoli, Jos. Čizmaf, Rih. Sušnik.

Hiša z vodovodom, gostilno, blizu cementnega loma in premogokopa se ceno prodaja. Več pove lastnik **Mihael Cestnik, Loke 29. pošta Trbovlje.** 684

Inženerska akademija Wismar, Ostsee. Za strojne in elektr. inženjerje, stavn. inženjerje, geometre in arhitekta. — Železobetonska gradnja in kulturna tehnika. Novi laboratoriji. Kraji Wismar Absolventi višjih obrtnih šol se sprejemajo.

Na jako lepem kraju se prodaja iz proste roke pripravna za vsako obrt. Na željo se dobi tudi gozd in nekaj njiv. Več pove **Anton Kokalj, Pungart št. 1, pošta Škofjaloka.** 700

Na prodaj imam tri kočije napoli pokrite. Cena jako nizka. Več pove **Jakob Trobec, Kozarje 6. pošta Dobrova pri Ljubljani.** 694

Nova hiša in poldrug oral zemlje pri Ljubljani na Ilovici se prodaja. Ponudbe sprejema upravništvo „Domoljuba“. 683

K & C POPOFF najboljši čaj na svetu. 5306

Naročila na vsakovrstne harmonije pošiljajte na naslov: **IVAN MILAVEC, izdelovatelj orgel, Ljubljana, Linhartova ulica.**

Zapomnite si, 3411

da je slast podlaga dobre prebave, slast do jedi torej najvažnejši pogoj zdravega življenja. Vsak, ki mu je na tem ležalo, da ostane želedec zdrav in da dobro prebavlja, naj poskusi že več desetletij priznane **Bradyjeve železodejne kapslice**, prej Marijacejske železodejne kapslice imenovane, katere so že oddavni priznane kot najzanesljivejše domače sredstvo proti vsem železnim težavam za otroke in odrasle. Dobivajo se po 60 vinarjev steklenica in po K 1.00 dvojn. steklenica. Kjer se ne dobi, pošlje lrpelovatelj **C. Brady, Dunaj 1, Fleischmarkt 2 462** poštnine prosijo na dom 6 steklenic za K 5.80 ali 3 dvojn. steklen. za K 6.30.

Najboljša in najcenejša potrežba za drogerije, kemikalije, medicinska zelišča, tudi po Kancipu, ribje olje, toaletne predmete, fotografske aparate in potrebščine, sredstva za desinfekcijo. Velika zaloga najfinjšega kofjaka in ruma. 3778

Oblastveno koncesirana oddaja strupov. Za živinorejce: posebno pripravljeno: grenka sol, dvojna sol, soliter, cocjan, kolmož, krmilno apno itd. — Vnanja naročila se izvršujejo točno in solidno.

Drogerija Anton Kanc, Ljubljana, Židovska ulica št. 1.

Kupuje po najvišji ceni razna zelišča (rože), cvetje, korenine, semena, skorje itd. Ceniki zastoj.

Odda se v najem **kovačija** s stanovanjem, zaradi smrti prav na dobrem glasu blizu farne cerkve. Nastop takoj. Prilika ugodna. — Izve se pri lastnici **Neži Zakrajšek, Preserje pri Ljubljani.** 685

Učenec

13—14 let star, lepega vedenja in poštenih starišev, se sprejme takoj v trgovino z mešanim blagom. Pogoji po dogovoru. **Marija Okorn, p. Tržišče, pri Mokronogu, Kranjsko.** 634

SUKNO, loden in modno blago za gospode, in damo tovarna sukna **KAREL KOČIAN v Humpolcu, Češko.** Vzorec franco. Tovarna. cene. 535

em 118 696 l.

Močan, poln

in slasten okus, lepo, okusno barvo in nizko ceno v porabi:

vse te lastnosti združuje

v polni meri pravi

zagrebški: **Franck:**

zato ga tudi rado

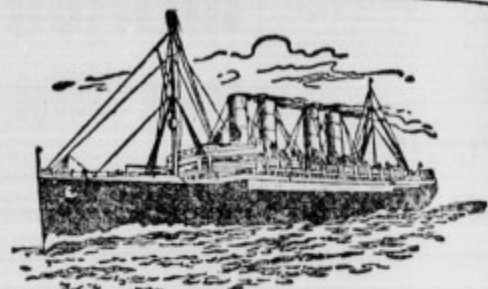
vporablja

na tisoče gospodinj

Najcenejši nakup

sukna, ženskega blaga, najboljših šifonov, cvilna razne vrste odevi in prtov itd. si vsakdo nabavi, kdor se obrne na domačo manufakturno trgovino **I. Kostevc, Ljubljana, Sv. Petra cesta 4.** Vzorce pošljem poštnine prosto. 3578

Najcenejša in najhitrejša vožnja

Ameriko

je s cesarskih brzoparniki

Kronprin essin Cäcilie

„Kaiser Wilhelm II.“ — „Kronprinz Wilhelm“

19 „Kaiser Wilhelm der Grosse“.

Podrobna pojasnila in potrebni pouk da vsakomur **EDVARD TAVČAR, Ljubljana**

Kolodvorska ulica št. 35, nasproti stari Tišlerjevi gostilni.

3

603

popolne obleke

vsobujejo moji 40 metrov dolgi ostanki za 20 K. in sicer: 1 moderna obleka iz ralevine ali lista, 1 praktična obleka za hišna opravila in 1 krasna poletna obleka. Ostali ostanki se lahko porabijo za predpasnike, bluze itd.

12

popolnih srajc

vsobujejo moji 40 metrov dolgi rumburški ostanki tkanine lepo, dobro blago za 22 K. Ostali ostanki so pripravljeni za najboljše opreme.

Razpošilja se po povzetju.

Prvovrstna tovarniška razpošiljalnica

Josip Frankenstein, Jaromer 91, Češko.

Od ostankov se ne pošiljajo vzorci.

Od vseh drugih predmetov vzorci na željo franco

Vzorci se morajo vrniti.

Daje po

4³/₄ 0/0

Vzajemno podporno društvo v Ljubljani

Kongresni trg 19

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

Kongresni trg 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od

8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje

8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje

8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje

8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje

8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje

8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje

8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje

8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje

8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje

brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od

vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 75 v na leto.

Rentni davek plačuje društvo samo. Daje tudi svojim članom predujme na osebni kredit, vračljive v 7 in pol letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, oziroma mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menjice.

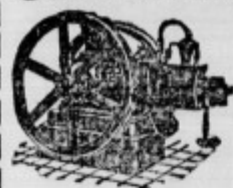
Dr. Fr. Dolšak l. r., zdravnik v Ljubljani, podpredsednik,

Prelat A. Kalan l. r., predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r., podpredsednik.

CLIMAX motori na petrolej

Najcenejši obrat.

Bachrich & Co.
tovarna za motorje
DUNAJ XIX/6,
Helligensfelderstr. 83/10.

Najstarejša specialna tovarna masarbo za dvakratne motorje na surovo sijo.

Posestvo

676

pri sv. Mihaelu. Hiša zidana v dobrem stanu z gospodarskim poslopljem. Zraven spada 7 oralov dobre zemlje, vinograd, 4 njive, travnik s sadnim drevjem nasajen, lep gozd. Cena samo 5400 K. Kupci naj se oglasio pisмено ali osebnu pri posestniku mladenci. **Martinu Sternadu, pri sv. Mihaelu-Sladkagora, p. Šmarje pri Jelšah, Štajersko.**

Najboljša češka tvrdka.

Ceno posteljno perje!

1 kg sivoga, dobrega skubljenega 2 K; boljsega 2 K 40; prima polbelega 2 K 80; belega 4 K; belega puha 5 K 10; 1 kg izredno finega, snežno-belega, skubljenega 6 K 40, 8 K; 1 kg puha 6 K, 7 K; belega puha 10 K; najfinejši prani puh 12 K. — Pri 5 kg se pošlje franko.

Dovršene napolnjene postelje

iz zelo postega rdečega, modrega, belega ali rumenega nanking-blaga, 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka z 2 blažema, vsaka 80 cm dolga, 6 cm široka, napolnjena z novim, sivim, zelo trpežnim, puhastim posteljnim perjem 16 K; a puhom 20 K; a puhom 24 K; pasazerne pernice 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; blazine 3 K, 3 K 50, 4 K; pernica 200 cm dolga, 190 cm široka, K 13, 14 K 70, 17 K 80, 21 K; blazine 90 cm dolga, 70 cm široka, 4 K 50, 5 K 20, 5 K 70; spodnje perlice iz močnega, pasaznega gradla 110 cm dolga, 116 cm široka, 12 K 80, 14 K 80. Pošilja proti povzetju od K 12 višje franko. Zamena dovoljena, za nepovoljno denar nazaj. Cenik zastoj in franko. 2410

S. BENISCH, v Dešenici štev. 71, Češko.

(Kraj. Saško.
Technikum - Hainichen
Stroj. in elekt. inž. tehn. poslovod.
Učna tovarna

Zaslugek!

2-4 K na den in stalno s prerezjem lahke pletenine doma. Edino moj stroj za hitro pletenje „Patenthebel“ ima izkušene jeklene dele, plete zanesljivo nogavice, modne in športne izdelke. Predznanje nepotrebno. Poduk zastoj. Oddaljenostne škoduje. Troški mali. Pism. garanc. trajne službe. Neodvisna eksistenca. Prospekt zastoj. Podčrtje za pospeševanje domačega dela, trgov. sodn. protokol. **Karl Wolf, Dunaj, Mariahilf, Nellenkengasse 1/66. 1892**

Naročajte, Slovenca!

MOJA STARA

Iskušnja me uči, da moram za nego kože rabiti le **Štackenperd** (miljo mlačno mila Bergmanna & Co., Tešin ob Labi. Komad po 80 vin. se dobiva povsod. 442/11/12)

I. nadstropje

se mora izprazniti radi prezidave do 30. aprila. Podpisana tvrdka se je odločila, da izprazni velikansko ondi se nahajajočo zalogo, oddajati blago po naslednjih cenah:

600 kosov vojaškega platna prej 65 sedaj 45 v meter, 540 kosov močnega oksford prej 90 sedaj 58 v, 960 kosov krasne, le izbrane tiskane tkanine prej 95 sedaj 55 v, 325 kosov 1/2 dvojno tisk. tkanine prej K 1- sedaj 68 v; 450 kosov svilenih robcev prej K 6-50 sedaj K 3-95, 980 kom. svilenih pokrivalk, prej K 4-50, sedaj K 2-30, 985 kom. spod. hlač iz gradla prej K 2-20 sedaj K 1-35, 961 kosov turist. srajc za gospode prej K 4-90 sedaj K 2-50, 1000 kom. dvoj. tisk. predpasnikov, širokih, prej K 1-70 sedaj K 1-; 420 kosov krasnih pepita volnenega blaga 120 cm šir. prej K 1-98 sedaj K 1-20 za meter; 430 kosov perilnega voile blaga prej 85 v, sedaj 50 v meter; 960 kosov izgot. brisač prej K 3-30 sedaj K 2-20; 450 kosov gorskega sukna, 150 cm šir., prej K 1-90, sedaj K 1-30 meter; 67 kosov preprog 95 cm širokih Manila, svillo rujavih in rudečih, prej K 3-20, sedaj K 1-90; 480 kosov buret-oprem (2 posteljni in ena namizna preproga, bordo ali olivno barve, prej K 14-50, seanj K 9-80; 950 kosov čipkastih zastorov, 100 cm šir., prej K 1-60, sedaj 85 v meter. Močno blago za hlače (črno, sivo ali rujavo) prej K 5-60, sedaj K 3-90.

„Kaufhaus zur Südbahn“ GRADEC, ANNENSTRASSE 68.

Naročila nad K 20- franko v hišo. Neprimerno se vzame nazaj. 664

Domač gorski tkalec sem,

in pošiljam razno blago

40 do 50 metrov za ceno K 18 do 22
po povzetju, zajamčeno pralnih barv, brez hib

KANAFASA	TKAN. BARHENTA
PLATNA	OKSFORDA
KRISETA	BRISAČ
PELENA	FLANELE

za krila CEFIRA za bluže
1 tucat težkih, čisto volnenih brisač, 110 cm dolg, 60 cm šir. K 7-; sedaj K 6-50.

Vse z'lo močno izdelano, zelo krasno, trpežno, pošilja

Fr. Maršik, domači Čes. Čerma pri Nachodu tkalec Češko. 119

Izjavljam,

da je potrebno v vsakem gospodinjstvu zanesljivo razkuževalno sredstvo. Za čiščenje ran, turov, za odvrnitev infekcijskih bolezni, v svrhu desinficiranja ob bolniških posteljah ter preprečenja slabega duha ter potenja nog je steklenica

Lysoforma

kot desinfekcijsko sredstvo priznano najboljšo. Dobiva se z vporabnim navodilom v vsaki lekarni in drožeriji po 80 v izvornih steklenicah. Lysoform toaletno milo 1 K komad. 206 52-1

Najcenejše in najbolj učinkujoče odvaljalno sredstvo!

Filipa NEUSTEINA poslajene odvaljalne kroglice

(Neusteinove Elizabetne kroglice)

Pred vsemi drugimi podobnimi izdelki imajo prednost te kroglice, prosto vsakih škodljivih pramen, uporabljajo se z največjim uspehom pri boleznih v spodnjem delu telesa, lahko odvajajoče, kri čisteče; nobeno zdravilno sredstvo ni ugodnejše in obenem povsem neškodljivo, da bi preprečilo izvor premožnih bolezni. Radi poslajene oblike jih radi uživajo otroci. Škatlica s 15 kroglicami stane 80 vin. ovoj 8 škatlic, torej 120 kroglic, stane le 2 K. Če se pošlje naprej K 2-45, se pošlje franko 1 ovoji. 3250

Svarilo! Nujno se svari pred ponarejanji. Zahtevajte Filipa Neusteina „odvaljalne kroglice“. Prisine le, če nosi vsaka škatlica in navodilo našo zakonito varstveno znamko v rdečo-črnem tisku „Sv. Leopold“ in podpis „Filip Neustein, Apotheke“. Naše trgovsko sodniško zavarovanje embalaže morajo imeti našo tvrdko.

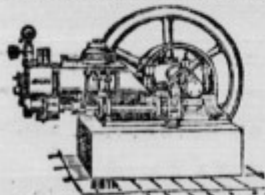
Filipa Neusteina lekarna
„pri sv. Leopoldu“
Dunaj, Plankengasse 6.

Zaloga v Ljubljani: Rihard Sušnik, lekarnar, in v več drugih lekarnah.

Langen & Wolf

DUNAJ X, Laxenburgerstrasse 53 L
Zastopnik **Gabriel Brinšek,**
Ljubljana, Bleiweisova c. 16

Original „OTTO“ motorji
na bencin, benzol, petrolin,
surovo olje, sesalni plin.

Bencin lokomobili s ali brez strohe
Stroji za obdelavanje losa.
Kompletna naprava za žage
in mizarske delavnice. Naprava
ledenic in hladilnic.
Obisk inženirjev, nabava proračunov,
prospekti 526, R. B. Z. brezplačno.

Pametna glava

vporablja vedno

Dr. Oetker-jev pecilni prašek po 12 vin.

Popolni, higijenični, od zdravnikov priporočeni nadomestek za drože oziroma kvas. Vsa močnata jedila in pecivo bodo vsled tega večja, rahla in lažje prebavljiva.

Dr. Oetker-jev vaniljni sladkor po 12 vin.

kot najzlahnejša dišava za mlečne in močnate jedi, za kakao in čaj, čokolado in krem, šartelj, torte, puding in smetenjak; dalje s finim ali puder-sladkorjem pomnožen za potresavanje vseh vrst peciva in močnatih jedi. Nadomesti popolnoma 3 do 4 kope dobre vanilije. Ako se zmeša 1/2 zavojčka dr. Oetker-jevoga vaniljnega sladkorja z 1 kg finim sladkorjem in se da istega 1 do 2 polni žlici v čašo čaja, potem se dobi aromatično, okusno pijačo. 2713

Dr. Oetker-jev pecilni prašek in vaniljasti sladkor se dobi v vseh trgovinah kolonialnega blaga itd. Obširno vporabno navodilo-je na vsakem zavojčku. Zbirka receptov zastoj.

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Denarni promet do 31. decembra 1910
čez 87 milijonov kron.

Lastna glavnica K 608.996 84

Stanje vlog dne 31. decembra 1910
čez 21 milijonov kron.

LJUDSKA POSOJILNICA

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

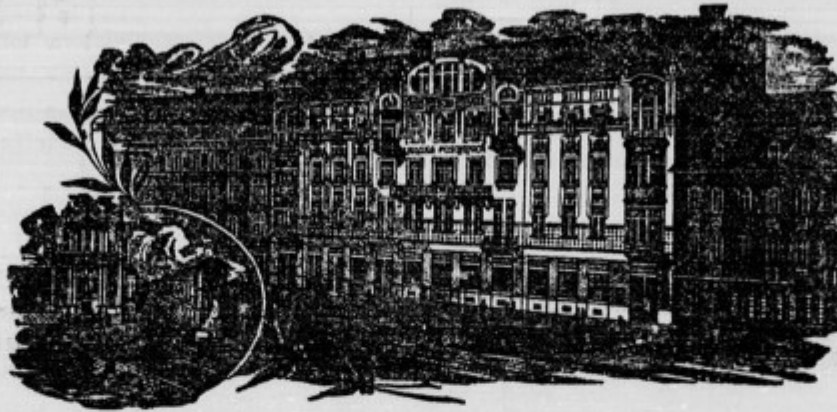
6

Ljubljana, Miklošičeva cesta št. 6, prtiličje, v lastni hiši nasproti hotela „Unlon“ za frančiškansko cerkevijo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do 1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vloženih 100 kron čistih 4.50 kron na leto.

Za nalaganje po pošti so poštno-hran. položnice na razpolaganje. Sprejema tudi vloge od svojih združnikov na tekoči račun ter daje istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti poročtvu) in zastavi vredn. papirjev. Menjice se najkulant. eskomptirajo.

Fran Povše, komercialni svetnik, vodja, graščak, državni in deželni poslanec, predsednik. Josip Šiška, stolni kanonik, podpredsednik. Odborniki: Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v Št. Vidu nad Ljubljano, Dr. Josip Dermastli, Anton Kobi, deželni poslanec, posestnik in trgovec, Breg p. B. Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani, Matija Kolar, stolni dekan v Ljubljani, Ivan Kregar, podpredsednik, trg. in obrt. zbornice in hišni posest. v Ljubljani. Fran Leskovic, hišni posestnik in blagajnik »Ljudske posojilnice«. Ivan Pollak ml., tovarnar. Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani. Gregor Šlibar, župnik na Rudniku.

AGENTI

na vseh krajih monarhije dobe visok zaslužek s prodajo izdelkov braver. Izdavalnice lesenih zastiral in zatvornic Hollmann & Meckel Branov 52, Češko. Krasne novosti vezelnih in tkanih zastiral. 698

Zastopniki in potovalci!

za obiske zasebnih prodajalcev s sukninim blagom za gospode in dame se sprejmo proti visoki proviziji event. pozneje stalno pri prvi razpos. blaga. Ponudbe pod: „Weltfirma 9 6“ na anončno pisarno M. Dukas Nachf. Dunaj 1/1. 2381. Narav. nakup. Ustanovlj. 1870.

Ceno Posteljno Perje

1 kg sivoga skubljenega K 2.-, boljsega K 2.40, pol belega prima K 2.80 belega K 4.-, finega mehkega puha K 6, prvovrstnega K 7.-, 8.- in 9.-. Sivoga puha K 6.-, 7.-, belega finega K 10.-, prsnega puha K 12.- od pet kg naprej franko.

Dovršene napolnjene postelje

iz gostega, trpežnega, rdečega modrega ali belega inlet (nanking) blaga. 1 pernica 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 vzglavnica, vsaka ca. 80 cm dolga, 60 cm široka, zadostno napolnjena z novim sivim, puhastim in trpežnim posteljnim perjem K 16.-, s pol puhom K 20.-, s puh perjem K 24.- Posamezne pernice K 10.-, 12.-, 14.-, 16.-. Posamezne vzglavnice K 3.-, 3.50, 4.-. Pernice 200 krat 140 cm velike K 12.-, 15.-, 18.-, 20.-. Vzglavnice 90x70 cm velike K 4.50, 5.-, 5.50. Spod. pernice iz najbolj gradla za postelje 180x110 cm velike K 13.- in 15.-, razpošilja proti povzeltju ali naprej vplačilu.

Maks Berger Dešenica št. 412 a Češki les.

Nikak riziko, ker se zamenjava dovoli ali denar vrne. Bogati ilustr. ceniki vsega postelnega blaga zastoni. 1117

Tovarniška posest

ob progi državne železnice Celje-Velenje, v Polzeli, s zazidanim površjem 3070 m² s pripadajočim zemljiščem 31.000 m², ob stalni vodni moči 40HP, tovarniško poslopje z ravnateljstvom stanovanjem, dobro ohranjeno, primerne nizke plače; dnevna za deklice 13 vinarjev na uro, zelo primerno za vsako tovarniško podjetje, se ceno prod. — Pojasnila dajo tvrdka WILLIAM PRYM, Dunaj 1., Stoss im Himmel 1.

Sukno

za moške in volneno za ženske obleke zadnje mode razpošilja najceneje Jugoslov. razpošiljalna R. STERMECKI v Celju št. 305. Vzorci na zahtevo pošt. prosto.

DOBI SE V VSEH LEKARNAH!

Herbabny-jev podfosforato-kisli

Apneno-železni sirup

Ta je že 42 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen prni sirup. Odstranjuje sluz, pomiljeje kašelj in vzbuja slast. Pospejuje prebavo in reditev in je izborno sredstvo za tvoritev krvi in kosti.

Cena steklenic K 2.50, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: Dr. Hellmannova lekarna „Zur Barmherzigkeit“ (Herbabny-jev naslednik).

V zalogi jo še pri gg. lekarnarjih v Ljubljani, Beljaku, Celju, Celovcu, Črnomlju, Novem mestu, Reki, Sovodnju, Št. Vidu, Trbižu, Trstu, Volikovcu in Volšperku. 3249

Pristno samo z zaved
avarskega znamenja

Prod. pooblaščenim
so stati

Varstveno zavarovan.

PURJODAL.

Jod sarsaparilla izdelek čisti kri, pospejuje prebavo, lajša krče, kakor tudi nervozne bolezni. Povsod tam, koder se jod ali sarsaparilla izdelek predpisuje, se uporablja s najboljšim uspehom.

Cena steklenic K 2.20, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

DUNAJ VII./1.,

Kaiserstrasse 73-75.

3249